

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu

„Plan gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata
2012-2017

z perspektywą do 2020 roku”

projekt

Zielona Góra, 2012 r.

Dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze

Nadzór merytoryczny:

Jerzy Tonder	Z-ca Dyrektora Departamentu Rolnictwa, Środowiska i Rozwoju Wsi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego
Mariola Wielhorska	Kierownik Wydziału Środowiska w Departamencie Rolnictwa, Środowiska i Rozwoju Wsi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego
Aleksandra Bocheńska	Inspektor w Departamencie Rolnictwa, Środowiska i Rozwoju Wsi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego

Wykonawca:

ATMOTERM S.A.

ul. Łangowskiego 4, 45-031 Opole

Telefon: +48 77 44 26 666; Fax: +48 77 44 26 695

E-mail: office@atmoterm.pl; www.atmoterm.pl

Zespół autorski:

Zespół autorów pod kierownictwem mgr inż. Kseni Jechna

mgr inż. Karolina Zysk – z-ca kierownika

mgr Katarzyna Kędzierska

mgr inż. Magdalena Pochwała

mgr inż. Anna Pachura

mgr inż. Janusz Pietrusiak

Współpraca i opracowanie techniczne materiałów:

mgr inż. Rafał Idziak

Weryfikacja merytoryczna:

mgr inż. Joanna Wilczyńska

mgr inż. Agnieszka Rosicka

Spis treści

1.	WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW.....	1
2.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	1
3.	WSTĘP.....	2
4.	INFORMACJE O PROJEKCIE DOKUMENTU	4
4.1.	Cel projektowanego dokumentu	4
4.2.	Zawartość projektowanego dokumentu.....	4
5.	OCENA ZGODNOŚCI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYMI NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM, REGIONALNYM.....	9
5.1.	Dokumenty strategiczne Unii Europejskiej	9
5.2.	Dokumenty strategiczne kraju	9
5.3.	Dokumenty strategiczne Województwa lubuskiego.....	13
6.	ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU GOSPODARKI ODPADAMI	17
6.1.	Charakterystyka województwa lubuskiego	17
6.2.	Obszary NATURA 2000	24
6.3.	Ogólna charakterystyka stanu środowiska w województwie	28
6.4.	Analiza i ocena aktualnego stanu gospodarki odpadami.....	29
6.4.1.	Odpady komunalne	29
6.4.2.	Odpady, które podlegają odrębnym przepisom prawnym, w tym odpady niebezpieczne	30
6.4.3.	Odpady pozostałe.....	32
7.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA OCENIANEGO DOKUMENTU	35
7.1.	Odpady komunalne	35
7.2.	Odpady, które podlegają odrębnym przepisom prawnym, w tym odpady niebezpieczne	35
7.3.	Odpady pozostałe	38
8.	WPŁYW NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU ODSTĄPIENIA OD REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	40
9.	ANALIZA I OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	40
10.	ŚRODKI ZAPOBIEGAJĄCE ORAZ OGRANICZAJĄCE PRAWDOPODOBNE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	74
11.	PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	74
12.	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	75

13.	PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	76
14.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	76
15.	SPIS RYSUNKÓW	77
16.	SPIS TABEL.....	77

1. WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW

IZ	- instalacja zastępcza
RIPOK	- regionalna instalacja przetwarzania odpadów komunalnych
TPOK	- termiczne przekształcanie odpadów komunalnych
WPGO 2012, Plan	- Plan gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 roku
WPGO	- Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 - 2020
Kpgo 2014	- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014
PEP	- Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016
SZRP	- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Polski do 2025 r.
GUS	- Główny Urząd Statystyczny
POKA	- Krajowy Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze
NFOŚiGW	- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
MŚ	- Ministerstwo Środowiska
ooś	- ocena oddziaływania na środowisko
BAT	- najlepsze dostępne techniki lub technologie, o których mowa w art. 143 <i>ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska</i> (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.);
PIOŚ	- Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska
PIS	- Państwowa Inspekcja Sanitarna
PoliŚ	- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
POKA	- Krajowy Program Oczyszczania Kraju z Azbestu
POŚ	- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.)
RDOŚ	- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
LRPO	- Lubuski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013
RZGW	- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
SIWZ	- Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia
SOOS	- strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
SOZAT	- System Zarządzania Informacjami Środowiskowymi
SWOT	- metoda analizy określająca słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia
UE	- Unia Europejska
WIOŚ	- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze
ZZO	- Zakład Zagospodarowania Odpadów
b.d.	brak danych
CZG	Celowy Związek Gmin

2. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko **projektu Planu gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 roku** jest art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199/2008 r., poz. 1227, ze zm.).

Zawartość niniejszej Prognozy wynika z art. 51 ust. 2 ww. ustawy. Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania projektowanego dokumentu na środowisko i stwierdzenie czy realizacja proponowanych zadań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi.

Analiza celów ustanowionych w WPGO wykazała, że są one zgodne i realizują cele strategiczne województwa, a także innych dokumentów strategicznych kraju. Ponadto wszystkie cele i kierunki działań wyznaczone w projekcie WPGO realizują cele środowiskowe ujęte w międzynarodowych dokumentach, programach i planach.

Ocena aktualnego stanu gospodarki odpadami w województwie lubuskim pozwoliła wskazać problemy, jakie istnieją obecnie w województwie w zakresie gospodarki odpadami.

W roku 2010 według danych GUS na terenie województwa Lubuskiego zebrano łącznie około 297 tys. Mg odpadów komunalnych, z czego bezpośrednio z gospodarstw domowych zebrano ok. 210 tys. Mg. W 2010 r. z terenu województwa lubuskiego zebrano selektywnie łącznie 19,7 tys. Mg odpadów, co stanowi 6,6% ogólnej masy zebranych odpadów komunalnych. W 2010 r. na terenie województwa lubuskiego, w sektorze gospodarczym, wytworzono około 15,41 tys. Mg odpadów niebezpiecznych.

Wskazane problemy środowiskowe znajdują rozwiązanie w ramach zaproponowanych w projekcie WPGO zadań. W Prognozie przeanalizowano możliwy wpływ tych zadań na poszczególne elementy środowiska, populację oraz zdrowie ludzi itp.

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach WPGO ma zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko. A zatem, zgodnie z metodologią ocen oddziaływania na środowisko proponowanie szczegółowych rozwiązań alternatywnych nie ma pełnego uzasadnienia.

W niniejszym dokumencie wskazane zostały działania, które mogą wywołać skutki negatywne dla środowiska. Możliwe, że ich realizacja wymagać będzie wykonania szczegółowego raportu o oddziaływaniu na środowisko oraz przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. Jednak, patrząc przez pryzmat celu, w jakim jest opracowywany i realizowany Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2020 przyjęty uchwałą Nr XLVIII/490/2010 Sejmiku Województwa Lubuskiego w dniu 30 marca 2010 r. należy uznać, że środkami zapobiegającymi prawdopodobnemu negatywnemu oddziaływaniu na środowisko są między innymi rozwiązania zaproponowane w projekcie nowo opracowanego Planu gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 roku.

3. WSTĘP

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt dokumentu: „**Planu gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 roku**” (zwany dalej Planem oraz WGO). Dokument został sporządzony w 2012 roku, jako realizacja obowiązku wynikającego z zapisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 Nr 185 poz. 1243 z późn. zm.).

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji wyżej wymienionego projektu dokumentu, której elementem jest niniejsza prognoza, jest spełnieniem obowiązku prawnego wynikającego z dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko oraz zapewnia zgodność z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 z 2008 r., poz. 1227, ze zm.). Omawiany Plan, opracowany został zgodnie z formalnie określonymi wymogami prawnymi.

Prognozy oddziaływania na środowisko projektów programów, planów, strategii i polityk sektorowych, określających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, sporządzane są, jako jeden z wymaganych elementów procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzanej dla takich projektów.

Prognoza wpływu na środowisko stosowana jest, jako narzędzie prewencji podczas procesu decyzyjnego i w fazie przechodzenia do realizacji celów zrównoważonego rozwoju. Ocena środowiskowych skutków realizacji strategii, polityk, programów i planów winna być podstawowym narzędziem weryfikacji zamierzeń administracji rządowej i samorządowej pod kątem spełnienia zasad zrównoważonego rozwoju. Aby prognoza skutków ich wpływu na środowisko była efektywnym i skutecznym narzędziem zapewniającym, że podczas ich realizowania uwzględniane są zasady zrównoważonego rozwoju, należy:

- ✓ jasno określić jej założenia i merytoryczny zakres oceny,
- ✓ koncentrować się na relacjach pomiędzy lokalnymi i krótkoterminowymi celami rozwoju związanymi z wykorzystaniem środowiska, a celami i zadaniami długoterminowymi tak, aby chronić środowisko przed nieodwracalnymi zmianami,
- ✓ określić mierniki ekologicznych oddziaływań, służących do obiektywnej oceny oddziaływań bezpośrednich i pośrednich, krótko- i długoterminowych,
- ✓ zapewnić zintegrowany proces podejmowania decyzji poprzez określenie związku pomiędzy strategiczną oceną oddziaływania a innymi instrumentami polityki rozwoju.

Zakres prognozy jest zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199/2008 r., poz. 1227 ze zm.).

Przepis ten wskazuje, że prognoza oddziaływania na środowisko powinna:

• **zawierać:**

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,

- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

• **określać, analizować i oceniać:**

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,
 - obszar Natura 2000,

- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

• **przedstawiać:**

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Ponadto, prognoza powinna również uwzględniać zakres i stopień szczegółowości określony przez właściwego Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz właściwego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Niniejsza prognoza odpowiada powyższym wymaganiom.

Celem prognozy jest określenie skutków dla środowiska wynikających z realizacji ustaleń przedmiotowego projektu WPGO.

4. INFORMACJE O PROJEKCIE DOKUMENTU

4.1. Cel projektowanego dokumentu

Projekt Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami ma służyć realizacji Polityki Ekologicznej Państwa. Przyjęte w WPGO priorytety oraz zadania służyć będą realizacji obowiązujących wymogów ustawowych w zakresie gospodarki odpadami, zasad wynikających z programów rządowych, zasad zrównoważonego rozwoju Polski oraz dokumentów strategicznych w województwie.

Celem przedmiotowej prognozy jest zidentyfikowanie ewentualnych oddziaływań na środowisko realizacji analizowanego projektu „Planu gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 roku”, zarówno tych pozytywnych jak i negatywnych.

4.2. Zawartość projektowanego dokumentu

WPGO dla województwa lubuskiego został sporządzony jako realizacja obowiązujących przepisów, które wskazują iż powinna ona następować nie rzadziej niż co 6 lat. Celem dokumentu jest określenie systemu gospodarki odpadami w województwie uwzględniającego wymagania środowiskowe, społeczne i gospodarcze. Zawiera on charakterystykę województwa oraz charakterystykę i ocenę aktualnego stanu gospodarki odpadami, sporządzoną na podstawie inwentaryzacji i analizy zagadnień związanych z gospodarowaniem odpadami. Opracowanie określa cele, kierunki działań i zadania gospodarki odpadami w zakresie:

- odpadów komunalnych,
- odpadów niebezpiecznych,
- odpadów pozostałych.

Ponadto, opracowanie zawiera plan operacyjny określający zakres czasowy, jednostki odpowiedzialne za jego realizację, szacunkowe koszty i źródła finansowania oraz zagadnienia dotyczące właściwego monitoringu planowanych działań.

Cele wyznaczone do realizacji w ramach WPGO przedstawiają się następująco:

Cel nadrzędny

Stworzenie systemu gospodarki odpadami opartego na hierarchii sposobów postępowania z odpadami komunalnymi.

Cele główne, zgodne z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami

Cel 1. Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów przy wzroście gospodarczym województwa.

Cel 2. Zwiększenie udziału recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska.

Cel 3. Zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów.

Cel 4. Wylimitowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.

Cele szczegółowe

Odpady komunalne, w tym odpady ulegające biodegradacji

Cel 1. Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych oraz systemem selektywnego zbierania odpadów najpóźniej do 2015 r.

Cel 2. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów:

- w 2013r. nie więcej niż 50%,
- w 2020r. nie więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Cel 3. Zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do max. 60% wytworzonych odpadów do końca 2014r.

Cel 4. Przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, (papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło) z gospodarstw domowych oraz odpadów innego pochodzenia podobnych do odpadów z gospodarstw domowych minimum 50% masy do 2020r.

Odpady, które podlegają odrębnym przepisom prawnym, w tym odpady niebezpieczne

Odpady zawierające PCB

Cel 1. Likwidowanie odpadów zawierających PCB o stężeniu poniżej 50 ppm.

Oleje odpadowe

Cel 1. Utrzymanie poziomu odzysku na poziomie co najmniej 50%, a recyklingu rozumianego jako regeneracja na poziomie co najmniej 35%.

Odpady medyczne i weterynaryjne

Cel 1. Podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych w okresie do 2022 r., uwzględniającej segregację odpadów u źródła powstawania, zmniejszając tym samym ilości odpadów innych niż niebezpieczne w strumieniu odpadów niebezpiecznych.

Zużyte baterie i akumulatory

Cel 1. Rozbudowa systemu zbierania zużytych baterii i akumulatorów przenośnych, pozwalająca na osiągnięcie następujących poziomów zbierania:

- 25% poziom zbierania zużytych baterii i akumulatorów przenośnych do 2012r.

- 40% poziom zbierania masy wprowadzonych baterii i akumulatorów przenośnych do 2016 r.

Cel 2. Utrzymanie wydajności recyklingu z 2011r. na poziomie nie mniejszym niż:

- co najmniej 75% masy zużytych baterii i akumulatorów niklowo-kadmowych,
- co najmniej 50% masy pozostałych zużytych baterii i akumulatorów.

Cel 3. Utrzymanie poziomów wydajności recyklingu - co najmniej 65% masy zużytych baterii i akumulatorów poprzez dążenie do pełnego wykorzystania mocy przerobowych zakładów przetwarzania zużytych baterii i akumulatorów.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Cel 1. Utrzymanie do roku 2022 poziomów odzysku i recyklingu w wysokości dla zużytego sprzętu powstałego z wielkogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego:

- poziomu odzysku w wysokości 80% masy zużytego sprzętu,
- poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 75% masy zużytego sprzętu.

Cel 2. Utrzymanie do roku 2022 poziomów odzysku i recyklingu w wysokości dla zużytego sprzętu powstałego z małogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego, sprzętu oświetleniowego, narzędzi elektrycznych i elektronicznych z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych, zabawek, sprzętu rekreacyjnego i sportowego oraz przyrządów do nadzoru i kontroli:

- poziomu odzysku w wysokości 70% masy zużytego sprzętu,
- poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 50% masy zużytego sprzętu.

Cel 3. Utrzymanie do roku 2022 poziomów odzysku i recyklingu w wysokości dla zużytych gazowych lamp wyładowczych - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytych lamp w wysokości co najmniej 80% masy tych zużytych lamp.

Cel 4. Utrzymanie do roku 2022 poziomów odzysku i recyklingu w wysokości osiągnięcie poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

Cel 1. Osiągnięcie minimalnych poziomów odzysku i recyklingu odniesione do masy pojazdów przyjętych do stacji demontażu w skali roku:

- 85% i 80% do końca 2014 r.,
- 95% i 85% od dnia 1 stycznia 2015 r.

Odpady zawierające azbest

Cel 1. Sukcesywne osiąganie celów określonych w przyjętym w dniu 15 marca 2010r. przez Radę Ministrów „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032” w okresie od 2012r. do 2032 r.

Zbędne środki bojowe i odpady materiałów wybuchowych

Cel 1. W okresie do 2022r. zakłada się sukcesywne zagospodarowanie materiałów odpadów wybuchowych, poprzez kontynuację dotychczasowego sposobu zagospodarowania zbędnych środków bojowych.

Odpady pozostałe: zużyte opony

Cel 1. Utrzymanie, w perspektywie do 2022 r., dotychczasowego poziomu odzysku na poziomie co najmniej 75%, a recyklingu na poziomie co najmniej 15%.

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Cel 1. Osiągnięcie do 2020r. poziomu 70% wagowo przygotowania do ponownego użycia, recyklingu oraz innych form odzysku materiałów budowlanych i rozbiórkowych.

Komunalne osady ściekowe

Cel 1. Ograniczenie w perspektywie do 2022r., składowania osadów ściekowych.

Cel 2. Zwiększenie, w perspektywie do 2022r., ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi.

Cel 3. Maksymalizacja, w perspektywie do 2022r., stopnia wykorzystania substancji biogenych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego oraz środowiskowego.

Odpady ulegające biodegradacji inne niż komunalne

Cel 1. Zmniejszenie masy składowanych odpadów do poziomu nie więcej niż 40% masy wytworzonych odpadów do roku 2022.

Odpady opakowaniowe

Cel 1. Osiągnięcie, do roku 2014, poziomów odzysku i recyklingu odpadów powstałych z opakowań

oraz utrzymanie poziomów w latach następnych:

- opakowania razem: 60% odzysku*, 55% recyklingu*,
- opakowania z tworzyw sztucznych: 22,5 % recyklingu*, **,
- opakowania z aluminium: 50 % recyklingu*,
- opakowania ze stali, w tym z blachy stalowej: 50% recyklingu*,
- opakowania z papieru i tektury: 60% recyklingu*,
- opakowania ze szkła gospodarczego poza ampułkami: 60% recyklingu*,
- opakowania z drewna: 15% recyklingu*.

* Nie dotyczy opakowań mających bezpośredni kontakt z produktami leczniczymi określonymi w przepisach ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r., Nr 45, poz. 271, z późn. zm.)

** Do poziomu recyklingu zalicza się wyłącznie recykling, w wyniku którego otrzymuje się produkt wykonany z tworzywa sztucznego.

Odpady z wybranych gałęzi gospodarki odpadami, których zagospodarowanie stwarza problemy

Cel 1. Zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku.

Cel 2. Zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem.

Cel 3. Zwiększenie stopnia zagospodarowania odpadów w podziemnych wyrobiskach kopalni, w tym poprzez odzysk.

5. OCENA ZGODNOŚCI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYMI NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM, REGIONALNYM

Oceniany dokument jest zgodny z dokumentami strategicznymi ustanowionymi na szczeblu europejskim, krajowym i regionalnym. Założenia tych dokumentów przedstawiono poniżej.

5.1. Dokumenty strategiczne Unii Europejskiej

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Na najbardziej ogólnym poziomie zostały w nim określone następujące priorytetowe pola aktywności: zmiany klimatu, przyroda i różnorodność biologiczna, środowisko i zdrowie, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i odpadami.

Najważniejsze konsekwencje dziś i w przyszłości dla ochrony środowiska, ale i dla funkcjonowania podmiotów gospodarczych, samorządów, administracji mają dyrektywy odnoszące się do:

- standardów emisji SO₂, NO_x, pyłów zawieszonych i dopuszczalnych emisji tych substancji przez instalacje przemysłowe, energetyczne (w tym spalarnie odpadów) oraz transport,
- zanieczyszczeń emitowanych przez silniki (samochodów, pociągów, samolotów),
- jakości wody pitnej,
- redukcji zanieczyszczeń wód powierzchniowych przez nawozy i pestycydy,
- ochrony zasobów wodnych i ekosystemów od wody zależnych,
- oczyszczania i odprowadzania ścieków,
- instalacji do przerobu lub utylizacji odpadów,
- gospodarowania odpadami przemysłowymi,
- użytkowania i składowania odpadów niebezpiecznych i toksycznych,
- opakowań i gospodarki odpadami opakowaniowymi,
- ograniczania hałasu,
- zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń oraz zarządzania ryzykiem ekologicznym,
- ochrony przyrody, w tym powstrzymania utraty różnorodności biologicznej, m. in. utworzenia europejskiej sieci obszarów Natura 2000.

5.2. Dokumenty strategiczne kraju

Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 (PEP)

Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 to dokument strategiczny, który przez określenie celów i priorytetów ekologicznych wskazuje kierunek działań koniecznych dla zapewnienia właściwej ochrony środowiska naturalnego. Według PEP najważniejsze działania priorytetowe na najbliższe lata, to m.in.:

- uporządkowanie gospodarki odpadami, w tym zamknięcie składowisk odpadów nie spełniających wymogów UE,
- wprowadzenie w życie tzw. *zielonych zamówień*,
- wzmocnienie kadry inspekcji ochrony środowiska, która usprawni ochronę środowiska i pozwoli na kontrolę przestrzegania prawa,
- wspieranie platform technologicznych i ekoinnowacyjności w ochronie środowiska,

- przywrócenie podstawowej roli miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego jako podstawy lokalizacji inwestycji,
- działania w kierunku zwiększenia retencji wody,
- opracowanie krajowej strategii ochrony gleb,
- ochrona atmosfery (w tym realizacja założeń dyrektywy unijnej CAFE, dotyczącej ograniczenia emisji pyłów),
- ochrona wód (w tym redukcja o 75% ładunku azotu i fosforu w oczyszczanych ściekach komunalnych),
- modernizacja systemu energetycznego,
- ochrona przed hałasem (w tym sporządzanie map akustycznych dla wszystkich miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców i opracowania planów walki z hałasem),
- działania związane z nadzorem nad chemikaliami dopuszczonymi na rynek.

Bardziej szczegółowe działania w zakresie gospodarki odpadami polegać mają na utrzymaniu tendencji **oddzielenia ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju, zwiększeniu odzysku energii z odpadów komunalnych** w sposób bezpieczny dla środowiska, **zamknięciu wszystkich składowisk, które nie spełniają standardów UE i ich rekultywacja**, sporządzeniu spisu zamkniętych oraz opuszczonych składowisk odpadów wydobywczych, a także eliminacji kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów – stanowiących cele średniookresowe do 2016r.; Istnieje też konieczność pełnego zorganizowania krajowego **systemu zbierania wraków samochodów** i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz zorganizowania **systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych** (na składowiska nie powinno trafiać więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych).

PEP nakłada konieczność stworzenia systemu prewencyjnego, mającego na celu **zapobieganie szkodom w środowisku** i sygnalizującego możliwość wystąpienia szkody. W przypadku wystąpienia szkody w środowisku koszty naprawy muszą w pełni ponieść jej sprawcy.

W zakresie **pól elektromagnetycznych**, powodowanych nie tylko przez linie wysokiego napięcia, ale także przez liczne stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej PEP wskazuje na konieczność prowadzenia monitoringu.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Polski do 2025 r. (SZRP)

Celem Strategii jest stworzenie warunków dla stymulowania procesów rozwoju, w taki sposób, aby w jak najmniejszym stopniu zagrażały one środowisku oraz wyznaczenie kierunków i ram dla polityk poszczególnych sektorów. Dotyczy to w szczególności polityki ekologicznej państwa, polityki rozwoju gospodarczego, rozwoju sektora paliwowo-energetycznego, politykę surowcową, rozwoju rolnictwa, politykę transportową, zagospodarowania przestrzennego kraju i regionów, rozwoju nauki, oświaty, wychowania i szkolnictwa wyższego, ochrony zdrowia, politykę zagraniczną i spraw wewnętrznych, rozwoju prawa i sprawiedliwości, pracy i płac, a także politykę finansową, fiskalną, celną i zamówień publicznych.

Głównym założeniem Strategii Rozwoju Zrównoważonego Polski jest utrzymanie obecnego, ok. 5% wzrostu gospodarczego, przy docelowym, około czterokrotnym zwiększeniu efektywności wykorzystania surowców, paliw oraz zasobów przyrody.

Strategia uwzględnia potrzeby m. in. w zakresie:

- bezpieczeństwa terytorialnego i ekologicznego kraju,
- utrzymania suwerenności Państwa,

- zabezpieczenia zdrowotnego i socjalnego każdego obywatela,
- przestrzegania praw i obowiązków wynikających z Konstytucji,
- poszanowania i przestrzegania istniejącego porządku prawnego.

Istotne jest, że dokument określa jakie gwarancje muszą być zapewnione poprzez realizację działań w trzech wymiarach – społecznym, ekonomicznym (odnoszącym się m.in. do gwarancji czystszej produkcji oraz recyklingu odpadów i odzysku surowców) jak i ekologicznym.

Ponadto Strategia zawiera odpowiednie zapisy dotyczące roli różnych grup, struktur społecznych i państwowych, w tym rolę parlamentu, prezydenta, administracji państwowej oraz samorządów.

W sposób ogólny zostały przedstawione także instrumenty wdrażania rozwoju zrównoważonego, do których zaliczają się:

- zmiany instytucjonalne i zarządzanie procesem,
- mechanizmy ekonomiczne,
- mechanizmy, instytucje i środki finansowania,
- prawne uwarunkowania rozwoju zrównoważonego,
- edukacja na wszystkich poziomach,
- rozwój nauki i transfer technologii,
- informacja w procesach decyzyjnych,
- zarządzanie poprzez środowisko i zintegrowany system pozwoleń,
- współpraca międzynarodowa,
- wskaźniki rozwoju zrównoważonego dla prawidłowego planowania działań rozwojowych, monitoringu ich skuteczności oraz ewentualnego korygowania kierunków tych działań.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014 (Kpgo)

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami jest nadrzędnym dokumentem w zakresie gospodarki odpadami, z którym muszą być zgodne plany gospodarki odpadami opracowywane na niższych szczeblach administracji. Celem dalekosiężnym Kpgo 2014 jest osiągnięcie systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, w którym w pełni realizowane są zasady gospodarki odpadami, a w szczególności hierarchia postępowania z odpadami, czyli po pierwsze zapobieganie powstawania odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku, unieszkodliwianie, przy czym najmniej pożądanym sposobem ich zagospodarowania jest składowanie.

Główne cele strategiczne wynikające z Kpgo to:

- uniezależnienie wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju,
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- utworzenie i uruchomienie bazy danych o produktach, opakowaniach, i gospodarce odpadami (BDO),

Kpgo formułuje również dodatkowe cele szczegółowe dla poszczególnych grup odpadów. W przypadku odpadów komunalnych są to:

- objęcie systemem zbiórki odpadów komunalnych 100% mieszkańców najpóźniej do 2015 r.,

- objęcie 100% mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów najpóźniej do 2015 r.,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, aby nie było składowanych:
 - w 2013 więcej niż 50%,
 - w 2020 więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do poziomu maks. 60% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.,
- przygotowanie do ponownego wykorzystania i recykling materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło z gospodarstw domowych i w miarę możliwości odpadów innego pochodzenia podobnych do odpadów z gospodarstw domowych na poziomie minimum 50% ich masy do 2010 roku.

Krajowy Program Oczyszczania Kraju z Azbestu (POKA)

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, będący aktualizacją dotychczas obowiązującego Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski (z 2002 r.), wyznacza następujące cele dotyczące azbestu:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Cele te realizowane powinny być przez następujące działania:

- do 2012 r. przeprowadzenie pełnej i rzetelnej inwentaryzacji oraz ustalenie rozmieszczenia terytorialnego azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- utworzenie i uruchomienie elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitoringu usuwania wyrobów zawierających azbest,
- podjęcie prac legislacyjnych umożliwiających egzekwowanie obowiązków nałożonych na podmioty fizyczne i prawne oraz zasilanie danymi elektronicznego systemu monitorowania realizacji Programu,
- działania edukacyjno-informacyjne,
- zadania w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest,
- działania w zakresie oceny narażenia i ochrony zdrowia, w tym działalność Ośrodka Referencyjnego Badań i Oceny Ryzyka Zdrowotnego Związanych z Azbestem.

Program tworzy m.in. następujące możliwości:

- składowanie odpadów azbestowych na składowiskach podziemnych,
- wdrażanie nowych technologii umożliwiających unicestwienie włókien azbestu,
- pozostawianie w ziemi – w dopuszczonych prawem przypadkach – wyrobów azbestowych wycofanych z użytkowania.

Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej (NSEE)

Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej to dokument, który identyfikuje i hierarchizuje główne cele edukacji środowiskowej, wskazując jednocześnie możliwości ich realizacji. Programem wykonawczym dla Strategii jest

Narodowy Program Edukacji Ekologicznej, wskazujący zadania edukacyjne oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację.

Podstawowe cele Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej to:

- upowszechnianie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia, uwzględniając również pracę i wypoczynek człowieka, czyli objęcie permanentną edukacją ekologiczną wszystkich mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej,
- wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej na wszystkich stopniach edukacji formalnej i nieformalnej,
- tworzenie wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów edukacji ekologicznej, stanowiących rozwinięcie Narodowego Programu Edukacji Ekologicznej, a ujmujących propozycje wnoszone przez poszczególne podmioty realizujące projekty edukacyjne dla lokalnej społeczności,
- promowanie dobrych doświadczeń z zakresu metodyki edukacji ekologicznej.

5.3. Dokumenty strategiczne Województwa lubuskiego

Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego Aktualizacja z horyzontem czasowym do 2020 roku

W SRWL przedstawiona została wizja województwa lubuskiego do roku 2020, która odnosi się m. in. do środowiska naturalnego: „Województwo lubuskie dobrze wykorzystało walory środowiska i położenia w zjednoczonej Europie Środowisko przyrodnicze regionu uległo istotnej poprawie dzięki budowie kolejnych oczyszczalni ścieków i rozbudowie sieci kanalizacji, szczególnie na obszarach wiejskich, oraz modernizacji zakładów przemysłowych. Regulacja rzek i modernizacja systemu infrastruktury technicznej z tym związana, zdecydowanie poprawiła warunki ochrony przeciwpowodziowej.”

Widać więc, że działania prowadzone do roku 2020 powinny przynieść poprawę stanu środowiska naturalnego. W związku z tym ustanowiono dwa cele (z czterech), które mają największy wpływ na stan środowiska. Są to:

Cel 1. Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu, poprzez realizację celów operacyjnych dotyczących:

- modernizacji infrastruktury transportowej oraz usprawnienia transportu publicznego,
- udoskonalaniu i rozbudowie infrastruktury technicznej i komunalnej,
- rewitalizacji miast i obszarów wiejskich,
- działań na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich,
- uzyskania trwałych efektów płynących ze współpracy transgranicznej i międzyregionalnej,
- wspieranie działań na rzecz zwiększenia tożsamości regionalnej,
- udoskonalaniu i rozbudowie infrastruktury społecznej, zwłaszcza edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i pomocy społecznej.

Cel 4. Efektywne, prorozwojowe wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego, poprzez realizację celów operacyjnych dotyczących:

- wykorzystania walorów środowiska i dziedzictwa kulturowego dla rozwoju turystyki,
- promocję walorów turystycznych i stworzenie systemu informacji turystycznej,
- podejmowanie przedsięwzięć kulturalnych tworzących atrakcyjny wizerunek województwa.

W dniu 30 marca 2010r. Sejmik Województwa Lubuskiego uchwałą Nr XLVIII/2010 rozpoczął proces zmiany Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego.

Zmiana Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020

W roku 2011 i 2012 trwały prace nad przygotowaniem nowej Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020. Projekt Strategii został przyjęty uchwałą nr 85/1005/12 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 17 stycznia 2012 r. oraz poddany konsultacjom społecznym.

W projekcie SRWL przedstawiona została wizja województwa lubuskiego do 2020 r., która odnosi się m. in. do środowiska naturalnego: *„W 2020 roku województwo lubuskie w pełni korzysta ze swojego położenia w Europie, walorów środowiska i dostępności komunikacyjnej. Rozwinęły się konkurencyjne i innowacyjne sektory gospodarki i turystyka, a Lubuszan można już zaliczyć do społeczeństw informacyjnych. Efektywne wykorzystanie środków unijnych, aktywność samorządów, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych zapewniły wysoki poziom życia mieszkańców i dostęp do usług o dobrym standardzie. Region postrzegany jako miejsce zdrowego stylu życia zyskuje miano „zielonej krainy nowoczesnych technologii”.*

Widać więc, że działania prowadzone do 2020 r. obok rozwoju poziomu życia mieszkańców powinny przynieść poprawę stanu środowiska naturalnego. Wizja ta realizowana powinna być za pomocą 4 celów strategicznych:

- 1: Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka regionalna,
- 2: Wysoka dostępność transportowa i teleinformatyczna,
- 3: Społeczna i terytorialna spójność regionu,
- 4: Region efektywnie zarządzany.

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 - 2020 (WPGO)

Aktualizacja WPGO została uchwalona na Sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego w dniu 30 marca 2010 roku, uchwałą Nr XLVIII/490/2010. W dokumencie zawarto analizę stanu gospodarki odpadami na terenie województwa wg rodzajów odpadów, wykazy instalacji i podmiotów zajmujących się gospodarką odpadami, prognozę zmian, cele, kierunki działań i opis całego systemu gospodarki odpadami, harmonogram, a także sposób monitorowania wdrażania WPGO i wnioski z prognozy oddziaływania planu na środowisko.

Założone do osiągnięcia cele zostały przypisane wg rodzajów odpadów. Dla odpadów komunalnych głównymi celami są:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB,
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- gospodarowanie odpadami w województwie w oparciu o regionalne zakłady zagospodarowania odpadów,
- zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie,
- zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk odpadów niespełniających przepisów prawa.

Dla odpadów przemysłowych w Planie założono poniższe cele ogólne:

- w okresie od 2009r. do 2010r. - zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku do 72% w 2010r. oraz zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem do 8% w 2010r.

- w okresie od 2011r. do 2020 r. – zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku do 75% w 2020r. oraz zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem do 10% w 2020r.

Określone zostały także cele dla poszczególnych grup odpadów niebezpiecznych.

Główne kierunki działań dla odpadów komunalnych wyznaczone w WPGO to:

1. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów, ograniczenia ilości odpadów oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko.
2. Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie gospodarowania odpadami.

Dla odpadów przemysłowych:

1. Wspieranie działań informacyjno – edukacyjnych w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami.
2. Wspieranie wdrażania proekologicznych i efektywnych ekonomicznie metod zagospodarowania odpadów w oparciu o najlepsze dostępne techniki (BAT).
3. Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami.
4. Minimalizacja ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów poddawanych procesom unieszkodliwiania poprzez składowanie.
5. Organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych (małe i średnie przedsiębiorstwa).

Lubuski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013

Środki przewidziane w LRPO na realizację działań z wszystkich priorytetów to 589 140 620 euro (wg LRPO z 2007r., przyjętego uchwałą nr 65/399/2007), z czego około 34% środków EFRR w ramach LRPO przekazane będzie na dofinansowanie projektów na obszarach wiejskich.

W Programie zawarto sześć priorytetów, przy czym pod kątem bezpośredniego wpływu na środowisko przyrodnicze, najistotniejszy jest priorytet III - ochrona i zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego. Program zakłada wykorzystanie 16,28% ogółu środków LRPO, a maksymalny poziom dofinansowania wynosi 85%.

Za główny cel priorytetu III uznano Utrzymanie wysokich standardów ekologicznych przez dalszą poprawę funkcjonowania infrastruktury ochrony środowiska przyrodniczego na poziomie regionalnym i lokalnym. Cel ten ma zostać osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych tj.:

- dalsza poprawa stanu środowiska przyrodniczego,
- poprawa warunków życia mieszkańców,
- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu.

Zakres wspieranych przez LRPO działań dotyczy przede wszystkim rozwoju i modernizacji infrastruktury ochrony środowiska przyrodniczego, poprawy jakości powietrza, efektywności energetycznej, rozwoju i wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz zarządzania ochroną środowiska przyrodniczego.

Do przykładowych rodzajów działań w ramach finansowania można zaliczyć:

- zarządzanie odpadami gospodarczymi i produkcyjnymi,
- zarządzanie i dystrybucja wody pitnej,
- oczyszczanie wód użytkowych.
- zapobieganie skażeniu i kontrola jakości powietrza.
- zapobieganie i zintegrowana kontrola zanieczyszczeń.
- budowa instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii.
- budowa i modernizacja instalacji do wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu,

- rozbudowa i modernizacja systemów ciepłowniczych, elektroenergetycznych i gazowniczych,
- budowa, rozbudowa i modernizacja źródeł wytwarzania i przesyłu energii,
- budowa, przebudowa i remont instalacji, urządzeń i obiektów.

Zmiana Planu zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego (Zmiana PZPWL)

Pierwszy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego został przyjęty 2 października 2002 r. W marcu 2007 r. Sejmik Województwa Lubuskiego podjął uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubuskiego. Zmiana Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego uchwalona została 21 marca 2012 r. (uchwała Sejmiku Województwa Lubuskiego nr XXII/191/12).

W dokumencie zostały wyznaczone następujące cele strategiczne rozwoju przestrzennego województwa:

1. Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu,
2. Podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zwiększenie potencjału innowacyjnego nauki oraz informatyzacja społeczeństwa,
3. Rozwój przedsiębiorczości oraz działania mające na celu podniesienie poziomu technologicznego przedsiębiorstw i ich innowacyjności dzięki współpracy z nauką,
4. Efektywne, prorozwojowe wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

W Zmianie PZPWL kierunek rozwoju województwa lubuskiego wynikają z połączenia wariantów przyrodniczo – gospodarczego. Wymaga to przyjęcia tezy, że rozwój województwa będzie następował w sposób ciągły i harmonijny w oparciu o:

- intensyfikację wykorzystania walorów położenia województwa, polegających na wzajemnych relacjach z Niemcami i Skandynawią, na wykorzystaniu walorów przyrodniczych i kulturowych.

- eksploatację złóż: węgla brunatnego, gazu, ropy naftowej i innych bogactw, zgodnie z koncesjami i programami rekultywacji terenów, eksploatacja możliwa przy zachowaniu maksymalnej ochrony środowiska,

- zdecydowane zwiększenie roli pozawęglowych, ekologicznych źródeł energii (farmy wiatrowe, biomasa, elektrownie wodne, geotermia) w oparciu o uwarunkowania lokalne,

- wyraźne poparcie ze strony władz rządowych, samorządowych, prywatnego biznesu w kształtowaniu innowacyjności i konkurencyjności w działalności gospodarczej,

szczególnie lokalizowanej w ramach Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz związanej z eksploatacją i wykorzystaniem surowców występujących w regionie,

- istotny postęp w wykorzystaniu dróg wodnych regionu w kierunku Berlina, Szczecina, Śląska, Gdańska, Bydgoszczy dla potrzeb transportu towarów i turystyki. Istnieją preferencje lokalizacyjne dla działalności gospodarczej w rejonach portów rzecznych w tym związanej z transportem masowym i sztukterstwem, „odciążaniem” portów w Szczecinie i Świnoujściu,

- pełną realizację programu „Odra 2006”, a w tym zdecydowany postęp w zabezpieczeniu przeciwpowodziowym gmin i obszarów systematycznie zalewanych wodami powodziowymi,

- rozbudowę systemu transportowego: drogowego, kolejowego, lotniczego dla dalszej poprawy powiązań regionalnych, krajowych i międzynarodowych,

- powiększenie i wzbogacenie bazy mieszkaniowej, naukowej, usługowej i turystycznej,

- rozwinięcie form marketingu walorów regionu i dotarcie z ofertami zarówno do województw Polski centralnej, jak i krajów ościennych, a w tym Niemiec i Skandynawii,

- inicjatywę utworzenia Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego (CETC).

Do głównych celów strategicznych zalicza się w Zmianie PZPWL zabezpieczenie przestrzennych możliwości realizacji założeń:

- rozbudowy i modernizacji systemów transportowych w regionie i ich powiązań zewnętrznych,
- zasady zrównoważonego rozwoju poprzez ochronę i wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz tradycji historycznej regionu,
- rozwijanie infrastruktury turystycznej w postaci szlaków pieszych i rowerowych, różnego typu wiat oraz przystanków, a także kompleksowego oznakowania turystycznego, zgodnego ze standardami europejskimi, który łączyłby poszczególne regiony województwa lubuskiego,
- rozwoju aktywności gospodarczej,
- rozbudowy infrastruktury technicznej,
- rozszerzenia bazy szkolnictwa wyższego;
- rozwój i równomierne rozmieszczenie sieci infrastruktury społecznej [Źródło: *Zmiana Planu zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego, 2012 r.*].

6. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU GOSPODARKI ODPADAMI

6.1. Charakterystyka województwa lubuskiego

Położenie geograficzne i podział administracyjny

Województwo lubuskie jest położone na zachodnim krańcu Polski. Na zachodzie graniczy z Republiką Federalną Niemiec. Na północny sąsiaduje z województwem zachodniopomorskim, na wschodzie z wielkopolskim a na południu z dolnośląskim. Lubuskie jest jednym z najmniejszych województw w Polsce, zajmuje powierzchnię blisko 14 tys. km² i jest zamieszkiwane przez ok. 1,011 mln ludzi, z czego ponad 63 % mieszka w miastach regionu. Administracyjnie województwo lubuskie podzielone jest na 12 powiatów ziemskich (gorzowski, międzyrzecki, słubicki, strzelecko-drezdenecki, sulęciński, krośnieński, nowosolski, świebodziński, zielonogórski, żagański, żarski, wschowski) i 2 powiaty grodzkie (Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski). Stolicą województwa jest Zielona Góra, jednak siedziby instytucji rządowych i samorządowych rozdzielone są pomiędzy największe miasta województwa. W Zielonej Górze znajduje się siedziba Sejmiku Województwa i Urzędu Marszałkowskiego, natomiast Gorzów Wielkopolski jest siedzibą Wojewody i większości urzędów administracji rządowej.

W skład województwa wchodzi: 9 gmin miejskich, 33 gmin miejsko-wiejskich i 41 gmin wiejskich. Przedstawiona poniżej mapa pokazuje podział administracyjny województwa lubuskiego.

Rysunek 1. Podział administracyjny województwa lubuskiego

Demografia

Województwo lubuskie położone jest na 13 988 km² i jest trzynaste co do wielkości w Polsce. Zamieszkane jest przez 1 011 024 mieszkańców, co stanowi 2,6 % populacji Polski. W miastach województwa zamieszkuje ponad 63% wszystkich mieszkańców. Największe miasta regionu to Górzów Wielkopolski – 125,4 tys. mieszkańców i Zielona Góra – 117,7 tys. mieszkańców. Średnia gęstość zaludnienia jest jedną z najniższych w Polsce, wynosi 72 osoby/km² i jest znacząco niższa od średniej krajowej 122 osoby/km². Największą gęstość zaludnienia obserwuje się w miastach regionu:

- w Sulechowie (ok. 2 502 osób/km²),
- w Bytomiu Odrzańskim (ok. 2 248 osób/km²),
- w Strzelcach Krajeńskich (ok. 2 038 osób/km²),
- w Zielonej Górze (ok. 2 029 osób/km²).

Najmniejsza gęstość zaludnienia notowana jest w powiatach sulęcińskim, krośnieńskim i strzelecko-drezdeneckim.

Warunki geologiczne i ukształtowanie terenu

Rzeźba terenu województwa lubuskiego jest urozmaicona i została ukształtowana w czasie zlodowaceń: południowopolskiego, środkowopolskiego (zwanego również zlodowaczeniem Odry) oraz północnopolskiego (zwanego zlodowaczeniem Wisły). Zlodowaczenie Wisły sięgało go linii wyznaczonej przez Gubin, Lubsko, Zieloną Górę i Sławę i ukształtowało ono powierzchnię na północ od tej linii. Na południu rzeźba terenu zawdzięcza swe ukształtowanie głównie działalności lądolodu z okresy zlodowaczenia Odry. Krajobraz polodowcowy charakteryzuje się w lubuskim naprzemiennym występowaniem wyniesień i obniżień. Piaszczyste równiny występują na przemian z wysoczyznami i wzgórzami morenowymi. Teren poprzecinany jest głębokimi dolinami i pradolinami rzek. Znaczna część województwa znajduje się na wysokości od 60 do 100 m n.p.m., przy czym najwyższe położone punkty to Góra Bukowiec (227 m n.p.m.) i Góra Żarska (226,9 m n.p.m.).

Przeważająca część województwa znajduje się na Pojezierzu Południowobałtyckim. Południe lubuskiego leży na Nizinach Środkowopolskich. Na obszarze tym wyróżnić można pradolinę zwaną Obniżeniem Milicko-Głogowskie oraz Wał Trzebnicki będący ciągiem wzgórz morenowych. Południowe rubieże województwa lubuskiego to już tereny Niziny Śląsko-łużyckiej z ciekawym kompleksem leśnym - Bory Dolnośląskie.

Przez teren województwa lubuskiego przepływa Odra – druga, co do wielkości, rzeka w Polsce. Województwo bogate jest w jeziora oraz jest najbardziej zalesionym województwem w kraju. Tereny leśne stanowią tu ok. 49 % powierzchni całego województwa. Najwyższy wskaźnik lesistości, wynoszący 60 %, ma powiat krośnieński. W województwie wyróżnić można kilka dużych kompleksów leśnych, wśród nich: Puszcza Rzepińska, Bory Zielonogórskie, Bory Sulęcińsko-Skwierzyńskie. Na obrzeżach lubuskiego występują Puszcza Notecka, Puszcza Gorzowska, Puszcza Drawska i Bory Dolnośląskie.

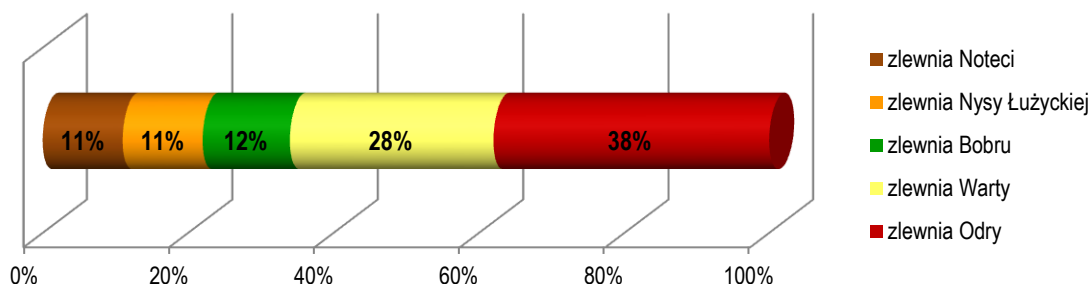
Pod względem geologicznym obszar województwa lubuskiego ma budowę wielopiętrową. Najstarsze i najgłębiej położone piętro zbudowane jest ze skał kryptozoiku, powyżej ze skał er paleozoiku i mezozoiku. Nad nimi znajdują się utwory okresów paleogenu i neogenu, tworząc kilkusetmetrową warstwę ery kenozoiku. Najmłodszy okres geologiczny - neogen - na obszarze województwa zaznaczył się intensywnymi procesami erozji i sedymentacji. Surowce naturalne województwa lubuskiego to przede wszystkim zasoby żwiru, piasku, iłu i kredy. Udokumentowane są bogate zasoby węgla brunatnego; stwierdzono występowanie gazu ziemnego, ropy naftowej i niewielkich ilości innych surowców mineralnych. W najbliższej przyszłości surowce te nie będą eksploatowane w skali mającej istotne znaczenie gospodarcze.

Warunki glebowe

Województwo lubuskie ma zróżnicowane warunki glebowe. Znacząca część województwa posiada gleby piaszczyste - mało przydatne dla rolnictwa. Dominują gleby bielcowe i pseudobielcowe, których wartość bonitacyjna mieści się w V i VI klasie. W okolicach Wschowy, Nowego Miasteczka Sieniawy i Żagania znajdują się skupiska gleb brunatnych, których wartość bonitacyjna odpowiada II, III i IV klasie. Pokrywają one jednak niewielką część województwa. Obok ziem brunatnych występują na terenie lubuskiego wysoko produktywne czarnoziemy, które mieszczą się w II i III klasie bonitacyjnej. Znajdują się one zwykle na niżej położonych terenach województwa, a największe ich skupiska są w gminach: Brody, Gubin, Krosno Odrzańskie, Lubsko, Nowe Miasteczko, Strzelce Krajeńskie, Szczaniec, Szlichtyngowa, Świebodzin i Wschowa. Równie wysoko produktywne są mady, występujące w pradolinach i dolinach rzecznych. Zaliczane są do II i III klasy i mają duże znaczenie dla rolnictwa, choć są trudne w uprawie. Ponadto w województwie lubuskim, głównie w pradolinie Noteci oraz w dolinach Odry i Szprotawy, spotyka się gleby bagienne, które wykorzystywane są pod użytki zielone.

Wody powierzchniowe i podziemne

Cały obszar województwa należy do zlewiska Bałtyku, stanowiąc jednocześnie przeważającą część dorzecza Odry (108 065 km²). Przez teren województwa przepływa 418 rzek, kanałów i innych większych cieków, o łącznej długości ok. 4600 km. Średnia gęstość sieci rzecznej wynosi 329 m/km². Wśród większych rzek województwa, poza Odrą, wymienić można: Nysę Łużycką, Bóbr, Wartę, Noteć, oraz Obrę. Umowny podział hydrograficzny zlewni głównych rzek województwa przedstawiono w formie udziałów w pokryciu terenu na rysunku poniżej.

Rysunek 2. Podział hydrograficzny województwa lubuskiego

Północna część województwa cechuje się wysokim współczynnikiem jeziorności wynoszącym 2–3% powierzchni całkowitej województwa. W województwie znajduje się 519 jezior o łącznej powierzchni 13 010 ha, a największym z nich jest Jezioro Sławskie. Równie duże są jeziora Osiek i Niesłysz, a najgłębszym jest jezioro Ciecz (Trześniowskie), którego głębokość sięga nawet 58 m.

Zasobność w wody podziemne jest zróżnicowana w różnych częściach województwa – zasoby części północnej są stosunkowo dobre, natomiast zasobność części południowej można określić jako średnią. Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych lubuskiego stanowią ok. 4,8 % zasobów całego kraju.

Na terenie województwa lubuskiego występuje 16 Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, z czego jedynie 4 znajdują się w całości na terenie lubuskiego. W większości wspomnianych zbiorników (GZWP) użytkowym jest czwartorzędowe piętro wodonośne, jedynie w dwóch przypadkach (Subzbiornik: Złotów – Piła – Strzelce Krajeńskie oraz Jezioro Bytyńskie – Wronki – Trzciel) użytkowym jest trzeciorzędowe piętro wodonośne. Na obszarach ochrony tych zbiorników nie wolno lokalizować nowych inwestycji odpadowych.

Obszary chronione, warunki przyrodnicze na terenie województwa lubuskiego

Obszar województwa lubuskiego cechuje się ponadto bardzo dużą lesistością (około 50% powierzchni) oraz bogatym środowiskiem przyrodniczym. Na terenie województwa zlokalizowane są:

- 1) parki narodowe:
 - a) Drawieński Park Narodowy,
 - b) Part Narodowy Ujście Warty;
- 2) parki krajobrazowe:
 - a) Barlinecko-Gorzowski Park Krajobrazowy,
 - b) Gryżyński Park Krajobrazowy,
 - c) Krzeziński Park Krajobrazowy,
 - d) Łagowski Park Krajobrazowy,
 - e) Park Krajobrazowy Łuk Mużakowa,
 - f) Park Krajobrazowy Ujście Warty,
 - g) Przemęcki Park Krajobrazowy,
 - h) Pszczewski Park Krajobrazowy;

- 3) 51 rezerwatów,
- 4) 34 obszarów chronionego krajobrazu,
- 5) ponad 1500 pomników przyrody.

Do systemu NATURA 2000 na terenach województwa lubuskiego włączono, zgodnie z europejską siecią ekologiczną:

- 12 obszarów specjalnej ochrony ptaków, o ogólnej powierzchni ok. 782,5 tys. ha,
- 61 obszarów ochrony siedlisk, o powierzchni ok. 251,1 tys. ha.

Infrastruktura techniczna

Infrastruktura wodno-ściekowa

Istnieje silna dysproporcja w zakresie wyposażenia miejscowości w urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne, która wpływa na jakość wód, zwłaszcza małych rzek i cieków. Odsetek ludności korzystającej z sieci na wsiach w 2010 r. w województwie wynosił 76 %, a w miastach 95,8%. Długość czynnej sieci rozdzielczej w województwie wynosiła w 2010r. 6,45 km i funkcjonowało 98 oczyszczalni ścieków; 2 mechaniczne, 67 biologicznych i 29 z podwyższonym usuwaniem biogenów. Na terenie województwa w 2010 roku występowało 34 oczyszczalni przemysłowych.

Blisko 87,4 % mieszkańców miast jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej, zgoła inna sytuacja występuje na wsi gdzie stopień skanalizowania wynosi 12,2 %. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w województwie wynosiła w 2010 roku wg danych Głównego Urzędu Statystycznego ponad 2,7 tys. km z czego 635 km stanowiła sieć w gminach wiejskich, 801 km – miastach, 1,27 tys. km w gminach miejsko-wiejskich.

Infrastruktura energetyczna¹

Zaopatrzenie w ciepło

Wg studium rozwoju systemów energetycznych w województwie lubuskim do roku 2025, największy udział w ogólnym zapotrzebowaniu na ciepło w województwie ma budownictwo mieszkaniowe około 65% (2 778 MW) w zapotrzebowaniu mocy i 61% w zużyciu energii. W dalszej kolejności występują odbiorcy z grupy przemysł, handel i usługi – 28% w zapotrzebowaniu mocy (32% zużycia energii) oraz obiekty użyteczności publicznej 7% (zarówno dla zapotrzebowania mocy, jak i zużycia energii).

Łączna moc dyspozycyjna wszystkich źródeł systemowych w województwie lubuskim wynosi 1 079 MW, z czego 58% stanowi suma mocy źródeł zasilających centralne systemy ciepłownicze (EC Zielona Góra – 322 MW i EC Gorzów – 300 MW). Pozostałe źródła, obsługujące systemy wyspowe, mają zainstalowane moce w zakresie od 1 MW (źródło nr 1, ZEC Sp. z o.o. Skwierzyna) do 128 MW (Arctic Paper Kostrzyn S.A.)

Sumaryczna roczna produkcja energii cieplnej w systemowych źródłach województwa wynosi ok. 4 800 TJ, a zapotrzebowanie na energię u odbiorców z systemów ciepłowniczych oszacowano na ok. 3 700 TJ/rok, co stanowi 77% produkcji. Na wskazaną różnicę składają się straty przesyłu średnio na poziomie 14% oraz potrzeby własne źródeł, jak również odbiory ciepła bezpośrednio ze źródeł (np. odbiory przemysłowe). Większość ciepłowni systemowych, pracuje w oparciu o paliwo stałe, a ich sprawność mieści się w przedziale 70% ÷ 80%. Sumaryczna długość sieci ciepłowniczych na obszarze województwa lubuskiego wynosi około 300 km. Sieci wchodzące w skład systemów centralnych i wyspowych w większości zostały wybudowane w technologii tradycyjnej (kanałowej), nowoczesna sieć preizolowana stanowi około 1/3 ich całkowitej długości.

¹ Źródło: opracowanie na podstawie Studium rozwoju systemów energetycznych w województwie lubuskim do roku 2025

Maksymalny udział sieci preizolowanej posiada system ciepłowniczy PEC-u Gorzów, gdzie wynosi on 54%. Dla pozostałych przedsiębiorstw udział ten wynosi średnio ok. 28%. Kotłownie i związane z nimi sieci ciepłownicze eksploatowane są przez przedsiębiorstwa ciepłownicze, z których część jest spółkami, w których 100% udziałów posiada gmina i/lub stanowią jednostkę organizacyjną gminy, a część jest już sprywatyzowana.

Źródła skojarzonego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej

Na terenie województwa lubuskiego zlokalizowane są 3 elektrociepłownie generujące energię elektryczną w skojarzeniu z produkcją ciepła. Są to EC „Zielona Góra” S.A., EC „Gorzów” S.A., EC Arctic Paper Kostrzyn S.A.

Wspólną ich cechą jest przetwarzanie energii w nowoczesnych, wysokosprawnych układach gazowo-parowych z wykorzystaniem zaazotowanego gazu ziemnego pochodzącego z krajowych złóż, przy czym EC „Zielona Góra” korzysta ze złóż zlokalizowanych w Wielkopolsce, natomiast EC Gorzów i Arctic Paper Kostrzyn S.A. ze złóż Barnówko-Mostno-Buszewo zlokalizowanych w woj. zachodniopomorskim (niewielka część złoża BMB zlokalizowana jest w województwie lubuskim na terenie gmin Lubiszyn i Witnica).

System elektroenergetyczny

Szczytowe zapotrzebowanie mocy odbiorców energii elektrycznej, zlokalizowanych na obszarze województwa lubuskiego szacuje się na około 700 MW, na poziomie źródłowym rozumianym jako zasilanie odbiorców z poziomu napięcia 110 kV. Moc osiągalna źródeł zlokalizowanych na terenie województwa lubuskiego wynosi 446,5 MW. Zapewnienie pełnej dostawy energii i rezerwy mocy realizowane jest z Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE) poprzez GSZ Leśniów i GSZ Gorzów z autotransformatorem zainstalowanymi w tych stacjach o mocy łącznie 640 MVA.

System gazowniczy

Ilość gospodarstw domowych podłączonych do systemu gazowniczego na wsi wynosi 12,2 %, natomiast w miastach 76 %. Większość obszaru pod względem występowania sieci gazowniczej w województwie, jest zdecentralizowana głównie w mniejszych miejscowościach i wsiach. Na terenie województwa lubuskiego 21 gmin w ogóle nie jest zgazyfikowana. Najważniejszą pozytywną cechą systemu jest dostępność krajowych zasobów gazu ziemnego zaazotowanego, przy czym źródłem są zasoby zlokalizowane na terenie województw sąsiadujących – zachodniopomorskiego i wielkopolskiego. Mimo tego województwo lubuskie znajduje się w strefie zagrożenia dostaw gazu ze względu na brak zdolności przepustowości istniejących gazociągów przesyłowych. W szczególności dotyczy to północnej części województwa (rejon gorzowski). Sieć rurociągów dystrybucyjnych gazu jest relatywnie słabo rozbudowana, prawie 50% powierzchni nie jest objęta siecią gazowniczą. Poszczególne gminy zaopatrywane są głównie z końcówek systemu gazociągów dystrybucyjnych, bez możliwości rezerwowego zasilania. Dla odbiorców gazu z systemu pozytywnym czynnikiem jest zaistniała konkurencja, która może wpływać na szybkość rozwoju systemów dystrybucyjnych gazu i poziom ceny u odbiorcy. Przykładem roli, jaką może odgrywać import z Niemiec jest wybudowana i eksploatowana przez spółkę Media Odra Warta Sp. z o. o. sieć gazowa, która już obecnie przyczyniła się do zgazyfikowania znacznego obszaru województwa, zapewniając mieszkańcom szeregu gmin dostawę gazu sieciowego.

Transport kolejowy

Ilość linii kolejowych jest wystarczająca w województwie lubuskim. Funkcjonuje tu 36 linii tzw. normalnotorowych o całkowitej długości torów 1234,28 km, z czego 950 km to tory eksploatowane, w tym 330 km tras zelektryfikowanych. 89% tych linii wykorzystywanych jest w ruchu pasażerskim i towarowym, natomiast 9,7% tylko w ruchu towarowym. Stan techniczny sieci kolejowej jest jednak niezadowolający, dotyczy to

zarówno samych trakcji kolejowych, jak i taboru. Zmodernizowane zostały jedynie te linie kolejowe, na których odbywają się przewozy międzynarodowe.

Transport kolejowy na terenie województwa odnotowuje systematyczny spadek ilości przewożonych pasażerów oraz masy towarowej. Przyczyn takiego stanu rzeczy należy upatrywać z jednej strony w ogólnej recesji, zmianach w strukturze produkcji, zwiększeniu znaczenia transportu samochodowego, jako dostarczającego towary „do drzwi” odbiorcy. Z drugiej strony spadek popularności transportu kolejowego ma swoje źródło w jego małej konkurencyjności, która spowodowana jest złym stanem torowisk powodującym małą prędkość podróży, niskim standardem wagonów, zaniedbanymi stacjami i ogólne niedoinwestowaniem.

Transport lotniczy

Transport lotniczy na terenie województwa lubuskiego możliwy jest jedynie poprzez dwa lotniska: cywilne w Babimoście (Port Lotniczy Zielona Góra) i sportowe w Przylepie. Infrastruktura techniczna lotniska w Babimoście jest w dobrym stanie, w latach 1987-1989 zmodernizowano i pokryto nową nawierzchnią betonową pas startowy. Nośność nawierzchni i droga startowa, o długości 2 500 m i szerokości 60 m pozwalają na lądowanie każdego typu samolotów, z obecnie dopuszczonych do użytkowania. Lotnisko posiada system oświetlenia nawigacyjnego na drodze startowej i drodze kołowania przewidziane dla lotnisk o standardach międzynarodowych. Terminal pasażerski może obsłużyć 100 tys. podróżnych rocznie, a w chwili obecnej obsługuje ok. 20 tys. rocznie.

Transport drogowy

Województwo lubuskie posiada równomiernie rozmieszczoną i stosunkowo gęstą sieć dróg. Gęstość dróg o twardej nawierzchni wynosi 57,1 km/100 km² i 6,46 km/1000 mieszkańców (2004 r.). Średni wskaźnik krajowy gęstości dróg wynosi 80,7 km/100 km². Natomiast ogólna długość dróg wojewódzkich wynosi 1 578,3 km. Województwo lubuskie poprzecinane jest siecią dróg krajowych (o numerach: 2, 3, 12, 18, 22, 24, 27, 29, 31, 32), na kierunku wschód-zachód przebiega autostrada A-2, a na odcinku Nowa Sól-Świebodzin biegnie odcinek drogi ekspresowej S-3. W południowej części województwa przebiega autostrada A-18, łącząca A-4 z granicą państwa w Olszynie. Od kilku lat, z pomocą środków finansowych UE, prowadzone są liczne inwestycje mające na celu głównie modernizację już istniejących dróg oraz obiektów mostowych. W przypadku ulic w miastach, sieć dróg nie jest dostosowana do obecnych potrzeb ruchu samochodowego i wymaga dalszych prac modernizacyjnych.

Wpływ uwarunkowań przyrodniczo-gospodarczych na gospodarkę odpadami

Gospodarka województwa lubuskiego odznacza się na tle kraju małym odsetkiem zatrudnionych w przemyśle. W województwie dominującymi gałęziami przemysłu są handel, przemysł przetwórstwa drzewnego, tekstylny oraz przemysł rolno-spożywczy. Duże znaczenie dla gospodarki lubuskiego ma dostępność do surowców naturalnych, szczególnie drewna. To pozwoliło na rozwój produkcji drewna i wyrobów z drewna, produkcji masy włóknistej oraz papieru oraz produkcji mebli. Wśród głównych inwestorów lokalizujących swoją produkcję na terenie lubuskiego wymienić można:

- Kostrzyn Paper S.A. w Kostrzynie (Trebruk AG, Szwecja) - fabryka papiernicza,
- SE Bordnetze Sp. z o.o. w Gorzowie Wlkp. (Volkswagen, Niemcy) - producent wiązek elektrycznych do samochodów produkowanych przez koncern Volkswagen,
- Zakłady Farmaceutyczne Biowet w Gorzowie Wlkp. (Askia AG, Szwajcaria) - producent leków weterynaryjnych,
- Swedwood część koncernu IKEA (Szwecja) - fabryki mebli w Zbąszynku i Babimoście,
- Kronopol Sp. z o.o. w Żarach (Kronospan AG, Szwajcaria) - fabryka płyt wiórowych,
- Rockwool Polska Sp. z o.o. w Cigacicach (Rockwool, Dania) - fabryka wełny mineralnej,

- Steinpol w Zielonej Górze (grupa Bruno Steinhoff, Niemcy) - fabryka mebli w Zielonej Górze,
- Stilon S.A. w Gorzowie Wlkp. (grupa przemysłowa Rhodia - francuski koncern farmaceutyczno-chemiczny Rhône-Poulenc) - fabryka chemicznych wyrobów wysokoprzetworzonych,
- Podravka Polska Sp. z o.o. w Kostrzynie (Podravka, Chorwacja) - fabryka z branży spożywczej.

Na terenie województwa funkcjonuje Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, w ramach której jest 29 podstref inwestycyjnych w województwach lubuskim, zachodniopomorskim i wielkopolskim. Strefa dysponuje gruntami o łącznej powierzchni 1 329,7 ha. Podstrefy na obszarze województwa lubuskiego zlokalizowane są w następujących gminach: Zielona Góra, Gorzów Wielkopolski, Gubin, Nowa Sól, Bytom Odrzański, Czerwieńsk, Dobiegniew, Kostrzyn nad Odrą, Kożuchów, Lubsko, Międzyrzec, Rzepin, Skwierzyna, Sulęcín i Słubice.

Ilość podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w regionie w latach 2000-2010 wzrosła o ponad 20 %. W 2010 roku było to 106 111 podmiotów, z czego blisko 96 % w sektorze prywatnym. Większość zarejestrowanych w województwie przedsiębiorstw (ok. 95 %) to małe podmioty zatrudniające od 0 do 9 osób.

Infrastruktura odpadowa

Istniejąca infrastruktura związana z odpadami oraz system gospodarki odpadami w dalszym ciągu działają na zasadzie unieszkodliwiania odpadów poprzez składowanie, choć tendencja ta w ostatnich latach zmienia się w kierunku odzysku odpadów. Nastąpił bowiem spadek ilości odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania z 259 tys. Mg w 2006r. do 232 tys. Mg w 2010r., pomimo wzrostu ilości odpadów komunalnych ogółem z 299,4 tys. Mg do 310 tys. Mg w 2010 r. Stopniowo rośnie udział zbieranych odpadów ulegających biodegradacji – o ponad 4% w ciągu 4 lat, odpadów wysegregowanych ze zmieszanych – o ponad 9% w stosunku do 2006r. oraz powoli odpadów zbieranych selektywnie – o 2,3%. W przypadku odpadów przemysłowych sytuacja jest odwrotna - przeważająca ilość odpadów jest poddawana odzyskowi. W 2010r. poddano odzyskowi 1917,80 tys. Mg odpadów z tego sektora, w tym 14,8 tys. Mg stanowiły odpady niebezpieczne. Procesom unieszkodliwienia natomiast poddano w 2010 r. jedynie 159,4 tys. Mg odpadów z przemysłu.

W 2010 roku na terenie województwa lubuskiego funkcjonowało 21 składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których składowano odpady komunalne, 4 składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których nie są składowane odpady komunalne oraz 3 składowiska odpadów niebezpiecznych. Istnieją ponadto 2 spalarnie odpadów medycznych w Gorzowie i Nowej Soli oraz 3 regionalne zakłady utylizacji odpadów: w Gorzowie, Zielonej Górze i Długoszyne.

6.2. Obszary NATURA 2000

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 to sieć obszarów chronionych na terenie Unii Europejskiej. Celem wyznaczania tych obszarów jest ochrona cennych, pod względem przyrodniczym i zagrożonych składników różnorodności biologicznej Europy.

Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 są dwie unijne dyrektywy:

- *Dyrektywa Ptasia* (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa) - określa kryteria do wyznaczania ostoi dla gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem,
- *Dyrektywa Siedliskowa* (Dyrektywa Siedliskowa - Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory) - ustala zasady ochrony pozostałych gatunków zwierząt, a także roślin i siedlisk przyrodniczych oraz procedury ochrony obszarów szczególnie ważnych przyrodniczo.

Ww. dyrektywy zostały transponowane do polskiego prawa, głównie do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 151/2009 r., poz. 1220 - tekst jednolity, ze zm.)

Sieć Natura 2000 tworzą dwa typy obszarów:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO),
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW)/specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) tworzone dla ochrony:
 - siedlisk naturalnych,
 - siedlisk gatunków roślin i zwierząt.

Obszary Specjalnej Ochrony (OSO) zostały wyznaczone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25/2011 r., poz. 133).

Najważniejszymi instrumentami realizacji celów sieci Natura 2000 są oceny oddziaływania na środowisko oraz plany ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których utworzono obszar Natura 2000. Działania ochronne winny uwzględniać wymogi gospodarcze, społeczne i kulturowe oraz cechy regionalne i lokalne danego obszaru Natura 2000.

W tabelach poniżej przedstawiono obszary NATURA 2000 występujące na terenie województwa lubuskiego.

Tabela 1. Obszary Specjalnej Ochrony ptaków Natura 2000 na terenie województwa lubuskiego

Lp.	Kod	Nazwa	Powierzchnia całkowita obszaru [ha]
obszary specjalnej ochrony ptaków			
1.	PLB020005	Bory Dolnośląskie	172 093,4
2.	PLB080002	Dolina Dolnej Noteci	24 943,6
3.	PLB080004	Dolina Środkowej Odry	33 677,8
4.	PLB080005	Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry	14 793,3
5.	PLB320016	Lasy Puszczy nad Drawą	190 279,0
6.	PLB320015	Ostoja Witnicko-Dębniańska	46 993,1
7.	PLB300011	Pojezierze Sławskie	39 144,8
8.	PLB080001	Puszcza Barlinecka	26 505,6
9.	PLB300015	Puszcza Notecka	178 255,8
10.	PLB020003	Stawy Przemkowskie	4 605,4
11.	PLB020008	Łęgi Odrzańskie	17 999,4
12.	PLC080001	Ujście Warty	33 297,4

Źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl/natura2000/pl>

Tabela 2. Specjalne Obszary Ochrony siedlisk Natura 2000 – Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW) na terenie województwa lubuskiego

Lp.	Kod	Nazwa	Powierzchnia całkowita obszaru [ha]
obszary ochrony siedlisk			
1.	PLH080030	Borowina	512,2
2.	PLH080063	Bory Babimojskie	619,7
3.	PLH080031	Bory Chrobotkowe koło Brzózki	891,9
4.	PLH080048	Bory Chrobotkowe koło Bytomca	615,3
5.	PLH080032	Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej	2 309,0
6.	PLH080033	Broniszów	630,0
7.	PLH080051	Brożek	65,1
8.	PLH080007	Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka	1 423,3
9.	PLH080008	Buczyny Łagowsko-Sulecińskie	6 771,0
10.	PLH080034	Bytnica	33,9
11.	PLH080035	Dębowe Aleje w Gryżynie i Zawiszach	29,7
12.	PLH080056	Diabelski Staw koło Radomicka	7,3
13.	PLH080068	Dolina Dolnego Bobru	1 730,1
14.	PLH020050	Dolina Dolnej Kwisy	5 972,2
15.	PLH080009	Dolina Ilanki	2 232,8
16.	PLH080001	Dolina Leniwej Obry	7 137,7
17.	PLH080057	Dolina Lubszy	724,5
18.	PLH080011	Dolina Pliszki	5 033,9
19.	PLH080069	Dąbrowy Gubińskie	1 534,6
20.	PLH080052	Jeziora Brodzkie	829,2
21.	PLH080036	Jeziora Gościmskie	2 995,8
22.	PLH080002	Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry	15 305,7
23.	PLH080053	Jezioro Janiszowice	206,1
24.	PLH320010	Jezioro Kozie	179,4
25.	PLH080012	Kargowskie Zakola Odry	3 070,3

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Plan gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2012 - 2017 z perspektywą do 2020 roku”

Lp.	Kod	Nazwa	Powierzchnia całkowita obszaru [ha]
26.	PLH080070	Las Żarski	1 245,1
27.	PLH320044	Lasy Bierzwnickie	8 792,3
28.	PLH080037	Lasy Dobrosułowskie	11 192,9
29.	PLH080065	Lubski Łęg Śnieżycowy	65,0
30.	PLH080046	Małomickie Łęgi	993,0
31.	PLH080039	Mierkowskie Wydmy	609,8
32.	PLH080024	Mopkowy tunel koło Krzystkowic	48,1
33.	PLH080058	Murawy Gorzowskie	79,9
34.	PLH080003	Nietoperek	7 377,4
35.	PLH080054	Nowogrodzkie Przygiełkowisko	31,5
36.	PLH080014	Nowosolska Dolina Odry	6 040,3
37.	PLH080071	Ostoja Barlinecka	26 596,4
38.	PLH300041	Ostoja Przemęcka	1 200,4
39.	PLH080040	Otyń	0,1
40.	PLH020086	Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej	2 353,4
41.	PLH080055	Przygiełkowiska koło Gozdnicy	1 767,5
42.	PLH080067	Rynna Gryżyny	1 336,8
43.	PLH080049	Rynna Jezior Rzepińskich	293,9
44.	PLH080064	Skroda	172,6
45.	PLH080041	Skwierzyna	0,3
46.	PLH080042	Stara Dąbrowa w Korytach	1 630,4
47.	PLH080043	Sulechów	0,1
48.	PLH080029	Torfowiska Sułowskie	44,3
49.	PLH080004	Torfowisko Chłopiny	498,5
50.	PLH080005	Torfowisko Młodno	239,4
51.	PLH080015	Ujście Ilanki	908,4
52.	PLH080006	Ujście Noteci	3 994,5

Lp.	Kod	Nazwa	Powierzchnia całkowita obszaru [ha]
53.	PLH080060	Uroczyska Borów Zasieckich	4 375,4
54.	PLH320046	Uroczyska Puszczy Drawskiej	74 416,3
55.	PLH080044	Wilki nad Nysą	12 226,9
56.	PLH080062	Zimna Woda	86,3
57.	PLH080059	Łęgi koło Wymiarek	159,2
58.	PLH080038	Łęgi nad Nysą Łużycką	449,9
59.	PLH020018	Łęgi Odrzańskie	20 223,0
60.	PLH080013	Łęgi Słubickie	825,1
61.	PLH080047	Żurawie Bagno Sławskie	41,7

Źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl/natura2000/pl>

6.3. Ogólna charakterystyka stanu środowiska w województwie

Stan jakości powietrza

Województwo lubuskie charakteryzuje się średnim stopniem zanieczyszczenia powietrza. Poziom stężeń zanieczyszczeń w powietrzu zależy od ilości zanieczyszczeń odprowadzanych do atmosfery. Ich ilość w powietrzu uwarunkowana jest również od topografii terenu oraz warunków meteorologicznych występujących na danym obszarze. Jak informuje WIOŚ w *Rocznych ocenach jakości powietrza w województwie lubuskim wykonanych (lata 2005- 2010)*, największe ilości zanieczyszczeń pyłowych emitowane są do atmosfery na obszarach powiatów gęsto zaludnionych i uprzemysłowionych (miasto Zielona Góra, miasto Gorzów Wlkp., powiaty ziemskie- zielonogórski, żarski, żagański i międzyrzecki). Największa emisja zanieczyszczeń gazowych odbywa się z terenów powiatów ziemskich – gorzowskiego i zielonogórskiego. W 2010 roku odnotowano przekroczenia stężeń docelowych B(a)P oraz dopuszczalnych dobowych pyłu zawieszonego PM10 w strefie lubuskiej i strefie –miasto Gorzów Wielkopolski.

Stan jakości wód powierzchniowych

Z klasyfikacji JCW województwa lubuskiego wykonanej w 2007 r. wynika, że znaczna część województwa charakteryzuje zły stan wód. W celu poprawy tego stanu i możliwości sprostania wymogom Unii Europejskiej konieczna jest realizacja zadań mających na celu poprawę stanu wód do dobrego. „Ocenę stanu wód w dorzeczach za 2007 r. w układzie województw” wykonał Ośrodek Monitoringu Jakości Wód IMGW w Katowicach - w oparciu o wyniki badań monitoringowych wykonanych w 2007 r. Stan ekologiczny naturalnych JCW w 2008 r. na terenie województwa lubuskiego był zróżnicowany i kształtował się między stanem słabym a stanem dobrym, przy czym dominował stan ekologiczny umiarkowany.²

² Źródło: *Stan środowiska w województwie lubuskim w latach 2004-2008*, WIOŚ Zielona Góra

Stan jakości wód podziemnych

Wyniki badań jakości wód podziemnych w latach 2006-2010 prowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze wskazują, że do 2008 r. jakość wód podziemnych ogólnie ulegała poprawie. Uwagę należy zwrócić na wyraźny wzrost wód II klasy, a spadek wód IV klasy czystości. Badania wykonane w roku 2009 i 2010 ukazują większy udział wód gorszych klas (IV i V), przy czym w roku 2010 zauważalny jest wzrost ilości JCW o umiarkowanym stanie wód (klasa III) kosztem klasy IV i V.

Stan klimatu akustycznego

Jak wynika z badań WIOŚ klimat akustyczny województwa lubuskiego kształtuje głównie komunikacja drogowa. Jej wpływ jest szczególnie dotkliwy dla mieszkańców dużych miast województwa, jak również małych miast i miejscowości położonych przy szlakach komunikacyjnych. Głównym czynnikiem uciążliwości akustycznej jest ruch pojazdów ciężkich. Ilość zarejestrowanych pojazdów w województwie lubuskim systematycznie wzrasta (jest to trend stały od kilku lat) przy czym zauważalny jest znaczny wzrost ilości samochodów ciężarowych i ciągników będących znacznym źródłem hałasu. Wzrastająca ilość pojazdów przekłada się na wzmożone natężenie ruchu lokalnego i tranzytowego oraz powoduje rosnące zagrożenie hałasem komunikacyjnym.

Standardy klimatu akustycznego województwa lubuskiego w zakresie utrzymania odpowiedniego poziomu hałasu nie są dotrzymane. Warunki takie spowodowane są przede wszystkim przez transport (głównie drogowy). Źródłem hałasu są także przemysł i linie elektroenergetyczne (wysokiego napięcia) - jednakże pomimo braku dokładnego rozpoznania tych źródeł hałasu przyjmuje się, iż są one mniej dotkliwe. Przyczyną niedotrzymania odpowiednich wartości hałasu w środowisku jest między innymi brak wystarczających rozwiązań technicznych. Tempo modernizacji i budowy nowych dróg nie może nadążyć za wzrostem liczby pojazdów. W celu poprawy stanu akustycznego konieczne jest wykonanie wymaganych map akustycznych a następnie programów ochrony środowiska przed hałasem dla miast Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski oraz dla dróg i linii kolejowych leżących poza aglomeracjami. Pozwoli to dokładnie rozpoznać najbardziej narażone obszary oraz zaplanować działania naprawcze.

Stan jakości gleb i ziemi

Według Programu Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Lubuskiego na lata 2010-2012, nie została zaplanowana realizacja badań monitoringowych gleb w ramach sieci wojewódzkiej. Monitoring chemizmu gleb ornych Polski realizowany będzie w latach 2010-2012. Pozyskane dane w ramach monitoringu krajowego będą stanowić źródło informacji o jakości gleb na terenie województwa lubuskiego.

6.4. Analiza i ocena aktualnego stanu gospodarki odpadami

6.4.1. Odpady komunalne

Według danych szacunkowych, wyznaczonych na podstawie jednostkowych wskaźników generowania odpadów przyjętych w Kpgo 2014, w 2010 r. w województwie lubuskim wytworzono około 324,9 tys. Mg odpadów komunalnych. Około 29,5% odpadów generowanych jest w Zielonej Górze oraz Gorzowie Wielkopolskim. Blisko 43,3 % wytworzonych odpadów powstało na terenach miejskich, 27,1% na terenach wiejskich.

W 2010 r. zebrano około 297 tys. Mg odpadów komunalnych, z czego bezpośrednio z gospodarstw domowych zebrano ok. 210 tys. Mg.

W 2010 r. z terenu województwa lubuskiego zebrano selektywnie łącznie 19,712 tys. Mg odpadów, co stanowi 6,6% ogólnej masy zebranych odpadów komunalnych.

Z danych wynika, że wśród odpadów zebranych selektywnie w roku 2010, największą ilość stanowiły odpady papieru i tektury (stanowiły one ok. 23% odpadów zebranych selektywnie i 2,2% odpadów komunalnych zebranych ogółem). Wszystkie odpady zebrane selektywnie zostały przetworzone metodami biologiczno – mechanicznymi.

Według danych z WSO na terenie województwa lubuskiego w 2010 roku procesom odzysku poddano 73,5% masy zagospodarowanych odpadów komunalnych, a unieszkodliwieniu – 26,5%. W województwie dominującą metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych jest składowanie odpadów. W 2010 r. unieszkodliwiono tą metodą 76 981,2 Mg odpadów. Bardzo niewielka ilość leków oraz tekstyliów została unieszkodliwiona poprzez termiczne unieszkodliwienie (0,272 Mg).

Odpady ulegające biodegradacji

W oparciu o wskaźniki wytwarzania odpadów oraz wytyczne z Kpgo 2014 wyliczona ilość odpadów ulegających biodegradacji w województwie lubuskim wynosi około 178 tys. Mg odpadów ulegających biodegradacji. W składzie frakcyjnym odpadów ulegających biodegradacji największy udział stanowią odpady kuchenne (60%) oraz odpady papieru i tektury (21%).

Instalacje do odzysku odpadów

Według inwentaryzacji opartej na danych z Wojewódzkiego Systemu Odpadowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego oraz ankietach wysłanych do gmin, w województwie lubuskim prowadzi działalność 16 instalacji do odzysku odpadów, w tym:

- 8 sortowni zmieszanych odpadów komunalnych (5 instalacji do stabilizacji biologicznej odpadów powstałych po segregacji), o sumarycznej mocy przerobowej ponad 474 tys. Mg/rok,
- 2 sortownie odpadów selektywnie zebranych (o mocy sumarycznej ok. 26 500 tys. Mg),
- 5 kompostowni dla odpadów zielonych i biodegradowalnych selektywnie zebranych o mocy przerobowej prawie 3,3 tys. Mg/rok.

Istniejące moce przerobowe sortowni odpadów komunalnych zmieszanych wynoszą 450 tys. Mg/rok i są wystarczające do obsługi całego strumienia odpadów wytworzonych w województwie (szacunkowa ilość wytworzonych odpadów to ok. 325 tys. Mg w 2010r.). Odwrotna sytuacją jest jednak w przypadku biologicznej stabilizacji (kompostowania) powstałych przy sortowaniu odpadów. Sumaryczna moc przerobowa tych instalacji w województwie lubuskim wynosi prawie 125 tys. Mg/rok natomiast szacowany strumień odpadów to ok. 146 tys. Mg w 2010r.

Moce przerobowe dla kompostowni odpadów zielonych i ulegających biodegradacji selektywnie zebranych wynoszą 3,3 tys. Mg/rok i są zbyt małe jak na potrzeby województwa lubuskiego, szacuje się bowiem, iż strumień odpadów „bio” koniecznych do zagospodarowania w ten sposób ok. 13 tys. Mg w 2010 r. W województwie jednak istnieją instalacje, które posiadają potencjał przetwórczy dla tego rodzaju odpadów i wymagają jedynie zmiany posiadanych decyzji.

6.4.2. Odpady, które podlegają odrębnym przepisom prawnym, w tym odpady niebezpieczne

W 2010 r. na terenie województwa lubuskiego, w sektorze gospodarczym, wytworzono około 15,41 tys. Mg odpadów niebezpiecznych. Największe ilości wytworzone zostały w grupie 16 (odpady nie ujęte w innych grupach) - 5 193,4 Mg. Odpady te stanowiły prawie 34% masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych.

Odpady zawierające PCB

Zgodnie z rejestrem prowadzonym przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego (informacja z dnia 31.08.2011 r.) na terenie województwa istniało 195 szt. kondensatorów zawierających PCB o łącznej masie urządzeń 5,4586 Mg.

W województwie lubuskim nie ma zlokalizowanej instalacji do unieszkodliwiania odpadów zawierających PCB. W związku z tym, wytworzone odpady zawierające PCB zostały skierowane do unieszkodliwiania poza województwem. Obecnie na terenie kraju funkcjonują trzy instalacje do unieszkodliwiania metodą termiczną olejów i cieczy zawierających PCB o łącznej maksymalnej mocy przerobowej 32 800 Mg/rok:

1. Włocławek (firma CHEMEKO),
2. Brzeg Dolny (PCC Rokita S.A.),
3. Dąbrowa Górnicza (Lobbe Dąbrowa Górnicza Sp. z o.o.).

Oleje odpadowe

Według danych WSO w roku 2010 w sektorze gospodarczym województwa Lubuskiego wytworzono ogółem 937,54 Mg olejów odpadowych. Wytworzone odpady olejowe przekazywane są do odzysku lub unieszkodliwiania za pośrednictwem firm specjalizujących się w zbieraniu olejów przepracowanych, emulsji olejowo-wodnych oraz szlamów zaolejonych i poddawane procesowi regeneracji, odzysku lub unieszkodliwiania.

Sposoby postępowania z olejami odpadowymi obejmują:

- zbiórkę,
- magazynowanie,
- kwalifikację do właściwego procesu odzysku albo unieszkodliwiania, w oparciu o:
 - kryteria dopuszczenia do procesu regeneracji w celu uzyskania olejów bazowych,
 - cechy klasyfikujące olej odpadowy do unieszkodliwiania.

Zużyte baterie i akumulatory

Przedsiębiorstwa z terenu województwa lubuskiego wytworzyły 449,5 Mg baterii i akumulatorów, głównie ołowiowych. Zapobieganie powstawaniu zużytych baterii i akumulatorów polega głównie na stosowaniu baterii i akumulatorów o przedłużonej żywotności.

Odpady medyczne i weterynaryjne

W 2010 r. na terenie województwa lubuskiego w placówkach medycznych wytworzone zostało około 1 143 Mg odpadów medycznych.

Odpady weterynaryjne powstają w związku z badaniem, leczeniem zwierząt lub świadczeniem innych usług weterynaryjnych, a także w związku z prowadzeniem badań naukowych i doświadczeń na zwierzętach. Na terenie województwa lubuskiego w 2010 r. wytworzono około 23,7 Mg odpadów weterynaryjnych.

W większości placówek medycznych i weterynaryjnych prowadzi się selektywną zbiórkę odpadów do specjalnych pojemników lub worków. Zakaźne odpady medyczne i weterynaryjne oraz przeterminowane leki są unieszkodliwiane przez przekształcanie termicznie.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

Wg danych zawartych w „Sprawozdaniu z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego za lata 2009-2010” w roku 2009 zebrano 177,934 Mg a w roku 2010 73,280 Mg zużytych lub nienadających się do użytkowania pojazdów (kod 16 01 04*) oraz odpowiednio 113,505 Mg i 12,193 Mg

zużytych lub nienadających się do użytkowania pojazdów niezawierających cieczy i innych niebezpiecznych elementów (kod 16 01 06).

Na terenie województwa lubuskiego w latach 2009-2010 funkcjonowało 30 stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Łączne moce przerobowe stacji demontażu pojazdów wynoszą 29 814,000 Mg odpadów rocznie.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Szacuje się, że w województwie lubuskim w roku 2010 wytworzono 717,6 Mg zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych w tym 715 Mg zawierających składniki niebezpieczne.

Na terenie województwa lubuskiego funkcjonuje 6 zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, których łączna moc przerobowa wynosi 43 115,000 Mg na rok. W roku 2010 przetworzyły one 5 464,5 Mg odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Odpady zawierające azbest

W 2010 roku na terenie województwa lubuskiego wytworzono około 867,0 Mg odpadów zawierających azbest, głównie materiałów konstrukcyjnych i izolacyjnych. Zgodnie z informacjami zawartymi w bazie wyrobów i odpadów zawierających azbest (WBDA) na terenie województwa zinwentaryzowanych zostało 32 028 Mg wyrobów zawierających azbest (stan na dzień 14.02.2012 r.), natomiast unieszkodliwiono 1 140,0 Mg (w 90% są to płyty azbestowo-cementowe faliste stosowane w budownictwie). Według WBDA azbestowej do usunięcia i unieszkodliwienia pozostało ok. 31 175,5 Mg materiałów zawierających azbest.

Przeterminowane środki ochrony roślin

W chwili obecnej na terenie województwa lubuskiego nie istnieją mogilniki konieczne do usunięcia. Wszystkie miejsca, w których były zdeponowane środki ochrony roślin zostały zlikwidowane do 2002 roku.

Zgodnie z rejestrem przekazany do Ministerstwa Środowiska we wrześniu 2011 roku, do unieszkodliwienia przekazano 195 sztuk urządzeń zawierających PCB usuniętych z terenu województwa, których łączna masa wyniosła 5,459 Mg.

Odpady zbędnych środków bojowych

Odpady materiałów wybuchowych mogą powstać w wyniku działalności produkcyjnej przemysłu zbrojeniowego lub w przedsiębiorstwach stosujących materiały wybuchowe.

Magazynowane środki bojowe podlegają ciągłej rotacji, określonej przepisami wewnętrznymi MON. Z zasady najstarsze partie środków bojowych przeznaczane są do bieżącego szkolenia, na ich miejsce zakupywane są nowe dostawy. Stąd też nie ma możliwości określenia przedziałów czasowych i stopnia intensywności tego procesu.

6.4.3. Odpady pozostałe

Zużyte opony

Na terenie województwa w 2010 r. przedsiębiorcy składający sprawozdania do Urzędu Marszałkowskiego wytworzyli ok. 19 tys. Mg zużytych opon, natomiast w stacjach demontażu odzyskowi poddano ok. 31,5 tys. Mg tych odpadów.

Zużyte opony mogą być poddane regeneracji, recyklingowi lub współspalane w cementowniach, jako paliwo alternatywne. Zakazane jest składowanie zużytych opon z wyjątkiem opon rowerowych i opon o średnicy zewnętrznej większej niż 1 400 mm.

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

W województwie lubuskim w roku 2010 wytworzono łącznie 2 207 899,1 Mg odpadów z grupy 17 (odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych), przy czym dominowały odpady typu żelazo i stal – 1 439 787,9 Mg (17 05 04), gleba, ziemia oraz kamienie – 705 400,1 Mg (17 04 05) oraz urobki z pogłębiania (17 05 06) – 140 tys. Mg odpadów.

Procesowi odzysku poddano łącznie ponad 2 906 433 Mg odpadów, przy czym największe ilości odpadów (2 878 tys. Mg) poddane zostały tzw. innym działaniom polegającym na wykorzystaniu odpadów w części lub całości (R14).

Komunalne osady ściekowe

W województwie lubuskim w roku 2010 wytworzono 16 332,1 Mg komunalnych osadów ściekowych. Odzyskowi poddano 19 678,1 Mg, natomiast unieszkodliwieniu poddano 207,1 Mg komunalnych osadów ściekowych.

Ograniczenie powstawania osadów ściekowych związane jest ze stosowaniem bardziej zaawansowanych technologii, które mogą ograniczyć ilość tych odpadów w formie uwodnionej. Należy także, na etapie prowadzenia budowy lub modernizacji oczyszczalni oraz podczas eksploatacji instalacji, mieć na uwadze odpowiednie zagospodarowywanie osadów ściekowych.

Najmniej właściwą metodą jest składowanie osadów ściekowych na składowiskach odpadów. Zamiast tego często wykorzystuje się te odpady np. w rolnictwie, do rekultywacji terenów oraz gruntów na cele rolne, przy uprawach roślin przeznaczonych na kompost itp.

Odpady ulegające biodegradacji inne niż komunalne

Według danych za rok 2010 łączna ilość odpadów ulegających biodegradacji innych niż komunalne wytworzonych na terenie województwa Lubuskiego kształtuje się na poziomie 1 087 752,4 Mg.

Większa część zostaje unieszkodliwiona (86 137,3. Mg), przy czym i tak duże ilości pozostają niezagospodarowane lub zagospodarowane poza instalacjami na terenie województwa.

W przypadku odzysku odpadów, najczęstszym procesem wykorzystywanym do odzysku był R14, czyli tzw. innym działaniom polegającym na wykorzystaniu odpadów w całości lub części.

Odpady opakowaniowe

W województwie lubuskim w 2010 roku wytworzono 82 189,4 Mg odpadów opakowaniowych, przy czym najwięcej wytworzono opakowań z opakowań z papieru i tektury (15 01 01) – 33 933 Mg oraz metalu (15 01 04) – 33 684 Mg. Ogółem, w 2010 r., procesom odzysku poddano 33 234,8 Mg odpadów opakowaniowych. Największe znaczenie miały następujące procesy: przetwarzanie odpadów, w celu ich przygotowania do odzysku, w tym do recyklingu (R15), inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części (R14) oraz recykling lub regeneracja innych materiałów nieorganicznych (R5).

Unieszkodliwieniu poprzez składowanie (D5) poddano w 2010 r. stosunkowo niewielkie ilości odpadów opakowaniowych, były to: opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (15 01 10*) oraz opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi (15 01 11*).

Odpady z wybranych gałęzi gospodarki

Do grupy odpadów z wybranych gałęzi gospodarki na terenie województwa lubuskiego należą przede wszystkim odpady z grupy 01, 06 i 10.

Grupa 01 to odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin. Największe znaczenie mają tutaj odpady typu płuczki i inne odpady wiertnicze (01 05), których w 2010 r. wytworzono ponad 5,15 tys. Mg, 1,8 Mg tych odpadów unieszkodliwiono na składowiskach odpadów.

Kolejną grupą są odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej (grupa 06). W tej grupie najwięcej wytworzono osadów z zakładowych oczyszczalni ścieków (06 05), które w 50% unieszkodliwiane są poprzez składowanie. Łącznie w 2010r. powstało 103,2 Mg odpadów z grupy 06.

Ostatnią grupą odpadów z wybranych gałęzi gospodarki, jest grupa 10, czyli odpady z procesów termicznych. Odpady te powstają przede wszystkim w energetyce, w procesie spalania surowców, np. węgla kamiennego i brunatnego, a także w hutnictwie żelaza i stali oraz metali nieżelaznych.

W 2010 r. największy udział w tej grupie miały odpady z elektrowni i innych zakładów energetycznego spalania paliw (10 01) - 59 395 Mg. Są to głównie mieszanki popiołowo-żużłowe, popioły lotne lub ich mieszaniny oraz żużle i popioły paleniskowe. Około 41% tych odpadów zostało przekazanych do odzysku, a reszta została zdeponowana na składowiskach odpadów (27 193 Mg).

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA OCENIANEGO DOKUMENTU

W niniejszym rozdziale zaprezentowano klasyfikację problemów środowiskowych województwa w zakresie gospodarki odpadami. Główne problemy zostały zidentyfikowane na podstawie analizy aktualnego stanu gospodarki odpadowej dokonanej w poprzednim rozdziale.

7.1. Odpady komunalne

Wśród najważniejszych problemów gospodarki odpadami komunalnymi należy wymienić następujące:

- niecałkowite wykorzystanie sumarycznych mocy przerobowych istniejących sortowni odpadów komunalnych (w 2010 r. sumaryczne moce przerobowe sortowni w województwie zostały wykorzystane w ok. 52%, przy czym ich przepustowość przy pracy jednozmianowej jest w stanie pokryć blisko 100% zapotrzebowania województwa w tym zakresie);
- niewystarczające lub zbyt duże moce przerobowe w obszarach wyznaczonych ZZO (w ZZO Marszów istniejąca sortownia pokrywa jedynie 8,1% zapotrzebowania i ZZO Obszar Wschodni sortownie mają ponad trzykrotnie większe moce przerobowe niż zapotrzebowanie);
- istniejące instalacje do zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji pozwalają zagospodarować jedynie 23,2% potrzeb w tym zakresie dla roku 2020 (w Obszarze Wschodnim brak tych instalacji);
- zbyt wolno przebiegający proces budowy ZZO Marszów;
- zagrożenie niesprostania wymogom w zakresie ograniczania ilości odpadów ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie (w 2013 r. można składować 50% odpadów ulegających biodegradacji w stosunku do ilości wytworzonych w 1995 r.);
- zbyt rozdrobniona organizacja systemu gospodarowania odpadami (brak kontroli bądź mała skuteczność kontroli podmiotów zbierających odpady komunalne od mieszkańców);
- niska aktywność części gmin w działaniach związanych z tworzeniem jednostek organizacyjnych, które realizowałyby kompleksową gospodarkę odpadami komunalnymi;
- brak systematycznych badań morfologii odpadów komunalnych;
- niezgodne z prawem pozbywanie się odpadów („dzikie wysypiska”, spalanie odpadów w gospodarstwach domowych);
- niedostateczny stan świadomości ekologicznej społeczeństwa;
- słabo rozwinięty system selektywnego zbierania odpadów ulegających biodegradacji;
- brak wystarczającej mocy przerobowej istniejących kompostowni dla strumienia odpadów ulegających biodegradacji, które powinny być poddane kompostowaniu;
- brak sprawnego systemu monitorowania gospodarki odpadami na terenie województwa (braki, niespójności, niekompatybilność wielu podstawowych danych nagromadzonych w różnych bazach danych i sprawozdaniach);
- brak należytej współpracy sektora prywatnego i publicznego w kreowaniu gospodarki odpadami.

7.2. Odpady, które podlegają odrębnym przepisom prawnym, w tym odpady niebezpieczne

Wśród najważniejszych problemów gospodarki odpadami niebezpiecznymi należy wymienić następujące:

- wysokie koszty nowoczesnych i innowacyjnych technologii pozwalających na zmniejszenie ilości powstających odpadów,
- nieprawidłowe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi w małych i średnich przedsiębiorstwach,

- brak sieci zbierania odpadów niebezpiecznych z gospodarstw domowych.

Odpady zawierające PCB

Najważniejsze problemy:

- brak badań rzeczywistej zawartości PCB we wszystkich użytkowanych urządzeniach mogących zawierać PCB,
- wysokie koszty unieszkodliwiania odpadów zawierających PCB,
- do dnia 30 czerwca 2010 roku nie wszystkie urządzenia zawierające PCB zostały usunięte.

Oleje odpadowe

Najważniejsze problemy:

- brak wystarczająco rozwiniętego systemu zbierania olejów odpadowych z małych i średnich przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych,
- brak odpowiedniego selektywnego zbierania omawianych odpadów w miejscu wytwarzania, co uniemożliwia w wielu przypadkach kierowanie ich do regeneracji,
- niepełne wykorzystanie krajowych mocy przerobowych instalacji,
- niska jakość olejów odpadowych (m.in. udział składników pochodzenia roślinnego), co ściśle związane jest z możliwościami przetwarzania olejów odpadowych w procesach odzysku,
- zagrożenie popytu na oleje bazowe pochodzące z regeneracji,
- nieobjęcie wymaganiami w zakresie odzysku i recyklingu olejów smarowych półsyntetycznych i syntetycznych.

Zużyte baterie i akumulatory

Najważniejsze problemy:

- niski poziom świadomości ekologicznej w zakresie postępowania ze zużytymi bateriami i akumulatorami,
- brak skutecznego systemu zbierania małogabarytowych baterii i akumulatorów z gospodarstw domowych.

Odpady medyczne i weterynaryjne

Najważniejsze problemy:

- liczebność oraz wydajność spalarni odpadów medycznych w skali kraju jest wystarczająca, aby unieszkodliwić cały strumień powstających odpadów tego typu, niestety ich rozmieszczenie na poziomie wojewódzkim nie gwarantuje możliwości przestrzegania zasady bliskości, jak również zasady unieszkodliwiania odpadów medycznych w tym województwie, na terenie którego zostały utworzone,
- niska wiarygodność danych dotyczących poszczególnych rodzajów odpadów wytworzonych na terenie placówek służby zdrowia i weterynaryjnych.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

Najważniejsze problemy:

- brak wiarygodnych i kompletnych danych w zakresie liczby samochodów zarejestrowanych i wyrejestrowanych oraz poddanych demontażowi – niezweryfikowane dane w Centralnej Ewidencji Pojazdów (CEP),
- nierozwiązany pozostaje nadal problem „szarej strefy” i stacji demontażu pojazdów, działających nielegalnie. Można sądzić, że przydatne części z nielegalnie rozmontowanych samochodów, np. poprzez giełdy samochodowe, trafiają do ponownego użycia, natomiast pozostałe odpady do punktów skupu złomu.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Najważniejsze problemy:

- niska świadomość ekologiczna w zakresie prawidłowego postępowania ze zużytymi urządzeniami elektrycznymi i elektronicznymi,
- brak zorganizowanego wtórnego obiegu sprawnych urządzeń elektrycznych i elektronicznych,
- nie został zrealizowany cel uzyskania od 1 stycznia 2008 roku poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych w ilości 4 kg na mieszkańca w skali roku.

Odpady zawierające azbest

Najważniejsze problemy:

- niepełna liczba planów sytuacyjnych rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest oraz kompletnych rejestrów obiektów budowlanych zawierających azbest i miejsc narażenia na działanie azbestu w gminach na terenie kraju,
- brak pełnej inwentaryzacji zastosowanych wyrobów zawierających azbest oraz niedostateczna liczba przeprowadzonych kontroli stanu obiektów i urządzeń budowlanych przez większość osób fizycznych i prawnych, będących właścicielami, zarządcami lub użytkownikami miejsc, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,
- niepełne informacje o ilości usuniętych wyrobów zawierających azbest,
- w przypadku przyspieszenia procesu usuwania azbestu niedostateczna pojemność jedyne go składowiska odpadów, na którym mogą być unieszkodliwione odpady zawierające azbest.

Przeterminowane środki ochrony roślin

Najważniejsze problemy:

- nieprawidłowe postępowanie z przeterminowanymi środkami ochrony roślin w gospodarstwach domowych oraz małych i średnich przedsiębiorstwach,
- niska świadomość ekologiczna w zakresie postępowania ze zużytymi opakowaniami środków ochrony roślin w gospodarstwach domowych,
- wysokie koszty nowoczesnych i innowacyjnych technologii pozwalających na zmniejszenie niewykorzystanych ilości odpadów,
- brak systemu zbierania przeterminowanych środków ochrony roślin z bieżącej dystrybucji i stosowania.

Zbędne środki bojowe i odpady materiałów wybuchowych

Głównym problemem jest nierozróżnianie pojęć: „zbędne środki bojowe” i „odpady”. Zamiar ewentualnej automatycznej kwalifikacji zbędnych środków bojowych jako odpadów utrudni (a w przypadku kontrahentów zagranicznych uniemożliwi) ich komercyjne zagospodarowanie (sprzedaż) przez Agencję Mienia Wojskowego.

7.3. Odpady pozostałe

Zużyte opony

Najważniejsze problemy:

- niekontrolowane spalanie zużytych opon w instalacjach nieprzystosowanych do tego celu,
- mieszanie zużytych opon odpadów z innymi odpadami i ich składowanie na składowiskach odpadów komunalnych,
- brak pełnych informacji o ilości zużytych opon w województwie.

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Najważniejsze problemy:

- nieselektywne zbieranie odpadów budowlanych i ich zanieczyszczenie innymi rodzajami odpadów,
- deponowanie odpadów budowlanych na „dzikich wysypiskach”.

Komunalne osady ściekowe

Najważniejsze problemy:

- niski stopień opracowania możliwości zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych na etapie projektowania oczyszczalni ścieków,
- brak samodzielności przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych w tworzeniu skomplikowanych i drogich instalacji gospodarki komunalnymi osadami ściekowymi,
- znaczne ilości komunalnych osadów ściekowych poddawanych składowaniu,
- wciąż niski stopień kompleksowych rozwiązań w zakresie zagospodarowywania komunalnych osadów ściekowych,
- magazynowanie części osadów ściekowych na terenach oczyszczalni,
- systematyczne nawożenie gruntów rolnych komunalnymi osadami ściekowymi z instalacji usytuowanych na terenie innych województw (sprzeczność z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach).

Odpady ulegające biodegradacji inne niż komunalne

Najważniejsze problemy:

- Odpady ulegające biodegradacji pochodzące z sektora przemysłowego, posiadają zróżnicowane właściwości fizyczne i skład chemiczny, które zależą od miejsca powstawania odpadów, rodzajów użytych surowców oraz warunków technologicznych prowadzenia procesu.

Odpady opakowaniowe

Najważniejsze problemy:

- niewystarczające przełożenie osiąganych poziomów odzysku i recyklingu z działalności gospodarczej, w tym sektora handlu na zmianę gospodarki odpadami komunalnymi,

- zbyt mała kontrola w zakresie sprawozdawczości i sposobu potwierdzania realizacji obowiązków,
- niepełne informacje o ilości podawanych odzyskowi/recyklingowi odpadów jeśli chodzi o sposób raportowania; Organizacje Odzysku powinny składać sprawozdania dla Urzędów Marszałkowskich zgodnie z miejscem rejestracji,
- niedostateczny poziom zbierania selektywnego odpadów opakowaniowych, szczególnie powstających w gospodarstwach domowych.

Odpady z wybranych gałęzi gospodarki

Najważniejsze problemy:

- duże ilości powstających odpadów,
- brak dokładnego zbilansowania odpadów składowanych i nagromadzonych,
- niewłaściwe zastosowanie odpadów ze spalania paliw stałych, np. do rekultywacji terenu,
- stosowanie technologii, które w niewystarczającym stopniu minimalizują powstawania odpadów.

8. WPŁYW NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU ODSTĄPIENIA OD REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMETU

Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami jest dokumentem, którego głównym celem jest określenie dla danej jednostki terytorialnej drogi do osiągnięcia celów w przedmiotowej dziedzinie, ustalonych wcześniej na szczeblu krajowym i międzynarodowym. Należy przez to rozumieć to, że odstąpienie od wdrażania zapisów przedmiotowego dokumentu oznaczać będzie odstąpienie od obowiązku realizacji strategicznych celów w zakresie gospodarki odpadami, w kontekście szerszej perspektywy postrzegania tej problematyki.

W przypadku braku realizacji WPGO dla województwa Lubuskiego, przeprowadzona analiza i ocena istniejącego stanu gospodarki odpadami pozwala wykazać, że może nastąpić pogorszenie stanu ochrony środowiska i gospodarki odpadami.

Potencjalne zmiany aktualnego stanu środowiska są funkcją czasu, środków finansowych pozostających w dyspozycji budżetu państwa, samorządów i podmiotów gospodarczych oraz aktywności w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych w tym dotacji z UE, przeznaczanych na cele rozwojowe infrastruktury i ochronę środowiska.

Brak realizacji WPGO przyczyniać się będzie do występowania negatywnych tendencji w środowisku w zakresie gospodarki odpadami.

9. ANALIZA I OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Prognoza oddziaływania na środowisko opracowywana dla strategicznych dokumentów z założenia nie jest dokumentacją szczegółową, ponieważ jej głównym celem jest odniesienie zasadniczej treści dokumentu do Polityki Ekologicznej Państwa oraz zasad zrównoważonego rozwoju, a także określenie trendu całościowej polityki ochrony środowiska z punktu widzenia potrzeby jej realizacji.

Prognoza ta w ogólny, strategiczny sposób rozważa korzyści i zagrożenia wynikające z realizacji WPGO, bądź odstąpienia od tejże realizacji.

W poniższej macierzy oddziaływań oceniono zadania wynikające bezpośrednio z harmonogramów realizacji zadań wyznaczonych w „**Planie gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 roku**”.

Rodzaje oddziaływań

W prognozie określono, przeanalizowano i oceniono przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na poszczególne komponenty środowiska zgodnie z art. 51 ust. 2. *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.*

Tabela 3. Matryca środowiskowych oddziaływań realizacji przedsięwzięć w zakresie gospodarki odpadami zaplanowanych w harmonogramie rzeczowo-finansowym planu gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 roku

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
Działania ogólne						
Wprowadzanie i weryfikacja danych w bazie danych o odpadach.	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem 	długoterminowe stałe	pośrednie	-	-
Uwzględnianie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zakupów wyrobów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączanie do procedur zamówień publicznych kryteriów, związanych z ochroną środowiska i zapobieganiem powstawaniu odpadów, z pełnym uwzględnieniem obowiązującego prawodawstwa ochrony środowiska.	wszystkie komponenty	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa stanu środowiska i skuteczności jego ochrony 	długoterminowe stałe	bezpośrednie	-	-
Działania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi						
Zmiany obowiązujących decyzji administracyjnych, dotyczących gospodarowania odpadami, w celu dostosowania ich do obowiązujących przepisów prawnych Umieszczanie na listach przedsięwzięć priorytetowych zadań związanych z budową i modernizacją instalacji do zagospodarowania odpadów oraz zadań związanych z zamykaniem i rekultywacją składowisk odpadów komunalnych.	wszystkie komponenty	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa jakości środowiska i skuteczności jego ochrony 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
Utworzenie regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.	wszystkie komponenty	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: zmniejszenie zagrożenia związanego ze zbieraniem, transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów, zwiększenie poziomów odzysku i recyklingu, wydłużenie 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		żywności składowisk odpadów				
	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa świadomości ekologicznej pozytywne: poprawa jakości przestrzeni w związku z eliminacją nielegalnych składowisk 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
	wszystkie komponenty	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej nieprzepisową gospodarką odpadami pozytywne: wykrycie nieprawidłowości związanych z nieprawidłową gospodarką odpadami 	długoterminowe chwilowe	pośrednie	-	-
Przeprowadzenie kontroli sprawdzających dostosowanie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne do wszystkich wymogów dyrektywy Rady 1999/31 /WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów.		<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem pozytywne: wzrost świadomości społeczeństwa 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> negatywne: możliwość powstawania odorów związanych z zamykaniem i rekultywacją składowisk 	krótkoterminowe chwilowe	bezpośrednie, pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	-
Zadania w zakresie gospodarki odpadami, które podlegają odrębnym przepisom prawnym, w tym odpadami niebezpiecznymi						
Przeprowadzenie kontroli przedsiębiorców w celu oceny realizacji zadania ujętego w <i>Krajowym planie gospodarki odpadami 2014</i> „Zaprzestanie użytkowania instalacji i urządzeń zawierających PCB; dekontaminacja	wszystkie komponenty	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej nieprzepisową gospodarką odpadami 	długoterminowe chwilowe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
<p>i unieszkodliwianie PCB" przewidywanego do wykonania w latach 2007 -2010.</p> <p>Przeprowadzenie kontroli terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania ujętego w <i>Krajowym planie gospodarki odpadami 2014</i> „Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych" przewidywanego do wykonania w latach 2009-2010.</p> <p>Prowadzenie kontroli organizacji odzysku, podmiotów zbierających oraz zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zakładów przetwarzania baterii i akumulatorów.</p> <p>Prowadzenie kontroli stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów, określonych w ustawie z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw.</p>	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: wykrycie nieprawidłowości związanych z nieprawidłową gospodarką odpadami pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem pozytywne: wzrost świadomości społeczeństwa 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
<p>Umieszczenie na listach przedsięwzięć priorytetowych zadań związanych z usuwaniem azbestu.</p> <p>Kontrole prac związanych z usuwaniem azbestu, kontrole zinwentaryzowanych budynków.</p> <p>Budowa lub rozbudowa składowisk przyjmujących do składowania odpady zawierające azbest.</p>	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem w zakresie usuwania azbestu pozytywne: wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie postępowania z wyrobami azbestowymi oraz i usuwania azbestu 	długoterminowe stałe	bezpośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	wszystkie komponenty	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa jakości środowiska i skuteczności jego ochrony 	długoterminowe stałe	pośrednie	-	-
		<ul style="list-style-type: none"> negatywne: płoszenie zwierząt podczas realizacji inwestycji, oddziaływanie na powietrze, zasoby kopalni i krajobrazu 	krótkoterminowe chwilowe	pośrednie	-	-
Działania w zakresie gospodarki pozostałymi rodzajami odpadów						
Monitoring gospodarki odpadami powstającymi w sektorze gospodarczym	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem w zakresie gospodarki odpadami pozytywne: wzrost świadomości społeczeństwa 	długoterminowe stałe	bezpośrednie	-	-
	wszystkie komponenty	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa jakości środowiska i skuteczności jego ochrony 	długoterminowe stałe	pośrednie	-	-
Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Prowadzenie kontroli w zakresie zagospodarowania osadów ściekowych.	wszystkie komponenty	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej nieprzepisową gospodarką odpadami wydobywczymi oraz opakowaniami i odpadami opakowaniowymi pozytywne: wykrycie nieprawidłowości związanych z nieprawidłową gospodarką odpadami 	długoterminowe chwilowe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem • pozytywne: wzrost świadomości społeczeństwa 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-

Tabela 4. Matryca środowiskowych oddziaływań realizacji planowanych inwestycji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w podziale na poszczególne regiony

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
REGION PÓŁNOCNY						
Utworzenie centrum edukacji ekologicznej. Gminne centra odbioru odpadów problemowych i opakowaniowych.	wszystkie ekosystemy	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane mniejszym wytwarzaniem odpadów pozytywne: zmniejszenie ilości powstających odpadów oraz oddziaływania związanego ze transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów, pozytywne; zmniejszenie pojemności deponowanych odpadów na składowiskach poprzez selektywną zbiórkę 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami, pozytywne; poprawa świadomości mieszkańców, wytworzenie postaw właściwego postępowania z 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		odpadami				
	powietrze	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: możliwość eliminacji spalania odpadów w piecach domowych podczas systemu selektywnej zbiórki odpadów 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami z innej dziedziny gospodarki	<ul style="list-style-type: none"> stosowanie środków transportu posiadających zezwolenia do tego typu usług,
	wody	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa właściwości wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku działań zapobiegających wytwarzania odpadów 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	<ul style="list-style-type: none"> poprawa środowiska bytowania zwierząt w ramach realizacji zadań mających na celu uporządkowanie gospodarki odpadowej 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	długoterminowe, stałe	-
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
Budowa składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i	wszystkie	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
obojętne oraz składowiska odpadów niebezpiecznych. Budowa składowiska odpadów zawierających azbest. Rozbudowa instalacji odgazowania składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.	ekosystemy	środowisko spowodowane złą gospodarką odpadową				
	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
	powietrze	<ul style="list-style-type: none"> negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza negatywne: możliwość powstawania odorów podczas transportu odpadów 	krótkoterminowe, chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: rekultywacji instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> sprawne przeprowadzenie prac stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska, eliminację odorów
	wody	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu likwidację odpadów 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
	różnorodność biologiczna, zwierzęta,	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	Natura 2000	wód i gleb <ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt 				
		<ul style="list-style-type: none"> negatywne: płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami w innej dziedzinie	<ul style="list-style-type: none"> prorowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	<ul style="list-style-type: none"> negatywne: płoszenie zwierząt na terenach i w otoczeniu realizacji działań rekultywacyjnych 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> prorowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów
Kompostownia Odpadów Ulegających Biodegradacji. Rozbudowa i modernizacja linii technologicznych. Rozbudowa i modernizacja kompostowni. Budowa instalacji termicznego przekształcania paliwa formowanego RDF. Budowa zakładu standaryzacji biomasy wraz z elektrociepłownią i elektrownią fotowoltaiczną. Rozbudowa i modernizacja zakładu przetwarzania baterii.	wszystkie ekosystemy	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane złą gospodarką odpadową pozytywne: zmniejszenie zagrożenia związanego ze zbieraniem, transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa kondycji 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
<p>Budowa linii do recyklingu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.</p> <p>Budowa zakładu unieszkodliwiania skażonych ziem.</p> <p>Budowa fermy wiatrowej.</p> <p>Uprawa roślin energetycznych.</p> <p>Zakład Badawczo-Wdrożeniowy Stanowice (rozbudowa i modernizacja laboratorium badawczego w celu prowadzenia badań z dziedzin związanych z gospodarką odpadami).</p> <p>Budowa baz magazynowo-transportowych (stacji przeładunkowych).</p>		zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami				
		<ul style="list-style-type: none"> • negatywne: emisja spalin podczas budowy lub rozbudowy instalacji (maszyny budowlane) • negatywne: emisja hałasu podczas budowy lub rozbudowy instalacji • negatywne: możliwość wytwarzania odorów związanych z magazynowaniem i mechaniczno-biologicznym przetwarzaniem odpadów. termicznym przetwarzaniem odpadów 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> • sprawne przeprowadzenie prac • stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska
	powietrze	<ul style="list-style-type: none"> • negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza • negatywne: możliwość powstawania odorów podczas transportu i przetwarzania odpadów 	długoterminowe chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie najlepszych dostępnych technologii
	wody	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: poprawa jakości 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu uporządkowanie gospodarki odpadowej <ul style="list-style-type: none"> • 				
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb • pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
		<ul style="list-style-type: none"> • negatywne: płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: poprawa jakości gleb • pozytywne: poprawa warunków dla rozwoju roślin • pozytywne: zwiększenie poziomów odzysku 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie ochrony krajobrazu podczas realizacji inwestycji

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		<p>i recyklingu; wydłużenie żywotności składowisk odpadów</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: ograniczenie lub wyeliminowanie ilości odpadów trafiających na tzw. „dzikie wysypiska” odpadów • poprawa lub pogorszenie warunków krajobrazowych wskutek realizacji inwestycji 				
		<ul style="list-style-type: none"> • negatywne: przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z budową • negatywne: powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych • negatywne: usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji • negatywne: powstawanie odpadów budowlanych • negatywne: wzrost wydobywania surowców budowlanych 	<p>długoterminowe, stałe krótkoterminowe, chwilowe</p>	<p>bezpośrednie</p>	<p>Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji • racjonalna gospodarka materiałami (minimalizacja powstających odpadów) • wprowadzenie nasadzeń zieleni
REGION WSCHODNI						

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
Rozbudowa Składowiska Odpadów Komunalnych w Kielczu – etap II.	wszystkie ekosystemy	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane złą gospodarką odpadową 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
Rozbudowa składowiska odpadów; Zakład Utylizacji Odpadów „Agmarex”.	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
Rozbudowa Składowiska Odpadów dla m. Zielona Góra „RACULA” - Budowa kwatery "D".						
Modernizacja składowiska w Buczynach gm. Trzebień.	powietrze	<ul style="list-style-type: none"> negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza negatywne: możliwość powstawania odorów podczas transportu odpadów 	krótkoterminowe, chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: rekultywacji instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> sprawne przeprowadzenie prac stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska, eliminację odorów
Modernizacja składowiska w Gozdnicy.						
Rekultywacja składowiska Drzewsk Mały gm. Gubin.						
Rekultywacja składowiska w Chrobrowie gm. Żagań.						
Rekultywacja składowiska Chemicy gm. Tuplice.	wody	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu likwidację odpadów 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
Rekultywacja składowiska w Łęknicy.						
Rekultywacja składowiska w Lutynie gm. Wymiarki.						
	różnorodność biologiczna,	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	zwierzęta, Natura 2000	wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb • pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt				
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	• negatywne: płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami w innej dziedzinie	• prowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów
Rozbudowa Zakładu Zagospodarowania Odpadami "Racula": <ul style="list-style-type: none"> • Zakup sita do mechanicznego przetwarzania odpadów; • budowa hali technologicznej z linią do segregacji szkła; • budowa hali technologicznej demontażu odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego; • modernizacji magazynu odpadów niebezpiecznych. 	wszystkie ekosystemy	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane złą gospodarką odpadową • pozytywne: zmniejszenie zagrożenia związanego ze zbieraniem, transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
Budowa części biologicznej stabilizacji odpadów instalacji MBP w Kielczu.	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
Rozbudowa części mechanicznej i biologicznej stabilizacji odpadów w instalacji MBP. Budowa baz magazynowo-transportowych (stacji przeładunkowych). Budowa biogazowni oraz wodorowego generatora energii w gminie Nowogród Bobrzański. Budowa stacji przeładunkowej w Lubsku.		odpadami <ul style="list-style-type: none"> • negatywne: emisja spalin podczas budowy lub rozbudowy instalacji (pojazdy i maszyny budowlane) • negatywne: emisja hałasu podczas budowy lub rozbudowy instalacji • negatywne: możliwość wytwarzania odorów związanych z magazynowaniem i mechaniczno-biologicznym lub biologicznym przetwarzaniem odpadów 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> • sprawne przeprowadzenie prac • stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska
	powietrze	<ul style="list-style-type: none"> • negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza • negatywne: możliwość powstawania odorów podczas transportu i przetwarzania odpadów 	długoterminowe, chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie najlepszych dostępnych technologii
	wody	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu uporządkowanie 	długoterminowe, stale	bezpośrednie, pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		gospodarki odpadowej				
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
		<ul style="list-style-type: none"> negatywne: płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa jakości gleb pozytywne: poprawa warunków dla rozwoju roślin pozytywne: zwiększenie poziomów odzysku i recyklingu; wydłużenie żywotności składowisk odpadów pozytywne: ograniczenie lub wyeliminowanie ilości 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie ochrony krajobrazu podczas realizacji inwestycji

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		<ul style="list-style-type: none"> odpadów trafiających na tzw. „dzikie wysypiska” odpadów poprawa lub pogorszenie warunków krajobrazowych wskutek realizacji inwestycji 				
		<ul style="list-style-type: none"> negatywne: przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z budową negatywne: powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych negatywne: usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji negatywne: powstawanie odpadów budowlanych negatywne: wzrost wydobycia surowców budowlanych 	długoterminowe, stałe krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji racjonalna gospodarka materiałami (minimalizacja powstających odpadów) wprowadzenie nasadzeń zieleni
Usunięcie odpadów z działki nr 2/71, 2/37, 2/38, 2/100, 408/1 obręb 3 Miasta Nowa Sól (pozostałość po działalności POL-EKO-TECH).	wszystkie ekosystemy	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane złą gospodarką odpadową 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami				
		<ul style="list-style-type: none"> • negatywne: emisja spalin, hałasu podczas procesu usuwania odpadów oraz rekultywacji działek 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: rekultywacji instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> • sprawne przeprowadzenie prac • stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska
	powietrze	<ul style="list-style-type: none"> • negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza • negatywne: możliwość powstawania odorów podczas transportu odpadów 	krótkoterminowe, chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: rekultywacji instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> • sprawne przeprowadzenie prac • stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska, eliminację odorów
	wody	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu likwidację odpadów 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt negatywne: płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	<ul style="list-style-type: none"> negatywne: płoszenie zwierząt na terenach i w otoczeniu realizacji działań rekultywacyjnych 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> prorowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów
Region zachodni						
Zakup instalacji do termicznego przekształcania odpadów gumowych oraz odpadów poliolefinowych z wyłączeniem PCV.	wszystkie ekosystemy	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa stanu środowiska we wszystkich ekosystemach, poprawa skuteczności jego ochrony 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
Budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Marszowie (hala technologiczna mechanicznej i ręcznej	wszystkie ekosystemy	<ul style="list-style-type: none"> negatywne: przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
<p>segregacji odpadów, hala technologiczna stabilizacji tlenowej, plac kompostowni przyzłomowej odpadów zielonych i osadów ustabilizowanych, kwatera składowania odpadów, punkt ewidencji odpadów dowożonych, brodzik dezynfekcyjny, boks magazynowy paliwa alternatywnego, boks magazynowy surowców wtórnych, punkt demontażu odpadów wielkogabarytowych, kwatery składowania).</p> <p>Budowa baz magazynowo-transportowych (stacji przeładunkowych).</p> <p>Zakup instalacji sortowniczej dla zmieszanych odpadów komunalnych wraz z gruntem i przynależnymi decyzjami administracyjnymi od firmy EKO-AS Sp. z o.o.</p>		<p>gleb w związku z budową</p> <ul style="list-style-type: none"> • negatywne: powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych • negatywne: usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji • negatywne: powstawanie odpadów budowlanych • negatywne: wzrost wydobycia surowców budowlanych 				
		<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> • negatywne: emisja spalin podczas budowy lub rozbudowy instalacji (pojazdy i maszyny budowlane) • negatywne: emisja hałasu podczas budowy lub rozbudowy instalacji • negatywne: możliwość wytwarzania odorów związanych 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> • sprawne przeprowadzenie prac • stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		z magazynowaniem i mechaniczno-biologicznym lub biologicznym przetwarzaniem odpadów				
	powietrze	<ul style="list-style-type: none"> • negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza • negatywne: możliwość powstawania odorów podczas transportu i przetwarzania odpadów 	długoterminowe chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie najlepszych dostępnych technologii
	wody	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu uporządkowanie gospodarki odpadowej 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb • pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
		<ul style="list-style-type: none"> • negatywne: płoszenie 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie prac

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		zwierząt na terenach realizacji inwestycji			polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa jakości gleb pozytywne: poprawa warunków dla rozwoju roślin pozytywne: zwiększenie poziomów odzysku i recyklingu; wydłużenie żywotności składowisk odpadów pozytywne: ograniczenie lub wyeliminowanie ilości odpadów trafiających na tzw. „dzikie wysypiska” odpadów poprawa lub pogorszenie warunków krajobrazowych wskutek realizacji inwestycji 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie ochrony krajobrazu podczas realizacji inwestycji
		<ul style="list-style-type: none"> negatywne: przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z budową negatywne: powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych 	długoterminowe, stałe krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji racjonalna gospodarka materiałami

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		<ul style="list-style-type: none"> • negatywne: usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji • negatywne: powstawanie odpadów budowlanych 				(minimalizacja powstających odpadów) <ul style="list-style-type: none"> • wprowadzenie nasadzeń zieleni
REGION CENTRALNY						
Rozbudowa systemu selektywnej zbiórki odpadów przez utworzenie punktu zbierania i przeładunku odpadów w miejscowości Glisno, gm. Lubniewice.	wszystkie ekosystemy	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane mniejszym wytwarzaniem odpadów • pozytywne: zmniejszenie ilości powstających odpadów oraz oddziaływania związanego ze transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów, • pozytywne; zmniejszenie pojemności deponowanych odpadów na składowiskach poprzez selektywną zbiórkę 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		odpadami, • pozytywne; poprawa świadomości mieszkańców, wytworzenie postaw właściwego postępowania z odpadami				
	powietrze	• pozytywne: możliwość eliminacji spalania odpadów w piecach domowych podczas systemu selektywnej zbiórki odpadów	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami z innej dziedziny gospodarki	• stosowanie środków transportu posiadających zezwolenia do tego typu usług
	wody	• pozytywne: poprawa właściwości wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku działań zapobiegających wytwarzania odpadów	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	• poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu uporządkowanie gospodarki odpadowej	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	długoterminowe, stałe	-
	powierzchnia ziemi, rośliny,	• pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	krajobraz, zasoby kopalin	wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb • pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt				
Budowa kwater składowania odpadów komunalnych w Kunowicach. Rekultywacja kwatery 1A składowiska odpadów innych niż niebezpieczne lub obojętne w Długoszynie. Rekultywacja składowiska w Bledzewie. Instalacja do oczyszczania odcieków składowiskowych.	wszystkie ekosystemy	• pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane złą gospodarką odpadową	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
	ludzie	• pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
	powietrze	• negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza • negatywne: możliwość powstawania odorów podczas transportu odpadów	krótkoterminowe, chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: rekultywacji instalacji z zakresu gospodarki odpadami	• sprawne przeprowadzenie prac • stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska, eliminację odorów
	wody	• pozytywne: poprawa jakości	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu likwidację odpadów				
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
		<ul style="list-style-type: none"> negatywne: płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami w innej dziedzinie	<ul style="list-style-type: none"> prorowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	<ul style="list-style-type: none"> negatywne: płoszenie zwierząt na terenach i w otoczeniu realizacji działań rekultywacyjnych 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> prorowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów
	wszystkie ekosystemy	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
<p>Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Słubicach. (przy Gminnym Składowisku Odpadów Komunalnych w Kunowicach).</p> <p>Budowa części biologicznego przetwarzania w ramach instalacji MBP zmieszanych odpadów komunalnych przez Celowy Związek Gmin CZG-12.</p> <p>Modernizacja bazy przeładunkowej w Bukowcu.</p> <p>Budowa baz magazynowo-transportowych (stacji przeładunkowych).</p>		<p>złą gospodarką odpadową</p> <ul style="list-style-type: none"> pozytywne: zmniejszenie zagrożenia związanego ze zbieraniem, transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów 				
		<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> negatywne: emisja spalin podczas budowy lub rozbudowy instalacji (pojazdy i maszyny budowlane) negatywne: emisja hałasu podczas budowy lub rozbudowy instalacji negatywne: możliwość wytwarzania odorów związanych z magazynowaniem i mechaniczno-biologicznym lub biologicznym przetwarzaniem odpadów 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> sprawne przeprowadzenie prac stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	powietrze	<ul style="list-style-type: none"> • negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza • negatywne: możliwość powstawania odorów podczas transportu i przetwarzania odpadów 	długoterminowe chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie najlepszych dostępnych technologii
	wody	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu uporządkowanie gospodarki odpadowej 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb • pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
		<ul style="list-style-type: none"> • negatywne: płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
					odpadami	
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa jakości gleb pozytywne: poprawa warunków dla rozwoju roślin pozytywne: zwiększenie poziomów odzysku i recyklingu; wydłużenie żywotności składowisk odpadów pozytywne: ograniczenie lub wyeliminowanie ilości odpadów trafiających na tzw. „dzikie wysypiska” odpadów poprawa lub pogorszenie warunków krajobrazowych wskutek realizacji inwestycji 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie ochrony krajobrazu podczas realizacji inwestycji
		<ul style="list-style-type: none"> negatywne: przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z budową negatywne: powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych negatywne: usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji negatywne: powstawanie 	długoterminowe, stałe krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji racjonalna gospodarka materiałami (minimalizacja powstających odpadów) wprowadzenie

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		odpadów budowlanych • negatywne: wzrost wydobycia surowców budowlanych				nasadzeń zieleni
Budowa zakładu do termicznego przekształcania odpadów w skojarzeniu z produkcją energii elektrycznej i ciepła technologicznego przez Celowy Związek Gmin CZG-12	wszystkie ekosystemy	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane złą gospodarką odpadową • pozytywne: zmniejszenie zagrożenia związanego ze zbieraniem, transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów • pozytywne: produkcja energii w skojarzeniu • pozytywne: ograniczenie emisji z sektora energetycznego opartego na spalaniu paliw kopalnych • pozytywne: ograniczenie emisji gazów cieplarnianych powstających podczas deponowania odpadów na składowiskach. 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami oraz dostęp do energii cieplnej				
		<ul style="list-style-type: none"> • negatywne: emisja spalin podczas budowy lub rozbudowy instalacji (pojazdy i maszyny budowlane) • negatywne: emisja hałasu podczas budowy lub rozbudowy instalacji • negatywne: możliwość wytwarzania odorów podczas termicznego przekształcania odpadów 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> • sprawne przeprowadzenie prac • stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska • stosowanie BAT przy termicznym spalaniu odpadów
	powietrze	<ul style="list-style-type: none"> • negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza poprzez powstawanie odorów podczas transportu i przetwarzania odpadów 	długoterminowe, chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie najlepszych dostępnych technologii
	wody	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu uporządkowanie 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		gospodarki odpadowej				
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt 	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
		<ul style="list-style-type: none"> negatywne: płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji 	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> przewodzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalni	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne: poprawa jakości gleb pozytywne: poprawa warunków dla rozwoju roślin pozytywne: zwiększenie poziomów odzysku i recyklingu; wydłużenie żywotności składowisk odpadów pozytywne: ograniczenie lub wyeliminowanie ilości 	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie ochrony krajobrazu podczas realizacji inwestycji

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		<p>odpadów trafiających na tzw. „dzikie wysypiska” odpadów</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawa lub pogorszenie warunków krajobrazowych wskutek realizacji inwestycji 				
		<ul style="list-style-type: none"> negatywne: przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z budową negatywne: powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych negatywne: usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji negatywne: powstawanie odpadów budowlanych negatywne: wzrost wydobycia surowców budowlanych 	<p>długoterminowe, stałe krótkoterminowe, chwilowe</p>	<p>bezpośrednie</p>	<p>Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami</p>	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji racjonalna gospodarka materiałami (minimalizacja powstających odpadów) wprowadzenie nasadzeń zieleni

Z analizy celów i zadań wynika, że realizacja Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego może nieść za sobą nie tylko wyłącznie pozytywne skutki, ale i takie, które w praktyce mogą być źródłem zagrożenia dla środowiska. Konieczne są, zatem działania zapobiegające i ograniczające prawdopodobne negatywne oddziaływania, które zostały przedstawione w tabeli powyżej oraz w kolejnym rozdziale.

10. ŚRODKI ZAPOBIEGAJĄCE ORAZ OGRANICZAJĄCE PRAWDOPODOBNE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Patrząc przez pryzmat celu, w jakim jest opracowywany i realizowany Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego, należy uznać, że środkami zapobiegającymi prawdopodobnemu negatywnemu oddziaływaniami na środowisko są między innymi rozwiązania zaproponowane w projekcie aktualizacji tego dokumentu. Możliwe, że realizacja niektórych zaplanowanych zadań wymagać będzie wykonania szczegółowego raportu o oddziaływaniami na środowisko oraz przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. Zarówno w przypadku działań wskazanych w niniejszej prognozie jak i tych, które mogą zaistnieć w trakcie realizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego, należałoby podjąć przede wszystkim następujące środki zapobiegające oraz ograniczające prawdopodobnie negatywne oddziaływanie na środowisko:

- zapewnienie wysokiego poziomu przebiegu procedur oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych przedsięwzięć stanowiących praktyczny wymiar realizacji WPGO;
- ścisły nadzór merytoryczny nad prawidłową realizacją WPGO oraz miarodajny monitoring stanu środowiska, analiza wyników monitoringu oraz podejmowanie działań adekwatnych do otrzymanych wyników;
- zapewnienie zgodności wydawanych decyzji administracyjnych z POŚ oraz ustawą o odpadach, a także zasadami ochrony środowiska – m.in. poprzez włączanie się do postępowań administracyjnych różnych kompetentnych podmiotów;
- ścisła egzekucja zapisów określonych w decyzjach administracyjnych, regulaminach utrzymania czystości i porządku w gminach oraz w przepisach prawnych;
- analiza informacji o stanie i ochronie środowiska;
- cykl działań edukacyjnych dla społeczeństwa.

Potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji oraz odpowiedni dobór rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, ponieważ skala wywoływanych przez nie oddziaływań środowiskowych zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań i zastosowanych rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji, także pozwoli istotnie ograniczyć te oddziaływania.

Szczegółowe działania ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko zostały przedstawione w Tabelach 3 i 4, w kolumnie: *Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań*.

11. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

W większości proponowane do realizacji przedsięwzięcia w ramach WPGO mają zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko. Rozwiązania alternatywne dla przedsięwzięć poprawiających walory środowiskowe nie mają uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto prognoza ta ma

charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia rozwiązań alternatywnych dla poszczególnych działań.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy realizacji nowych inwestycji należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, a także warianty organizacyjne.

Przeprowadzona analiza oraz wynikająca z niej ocena zapisów WPGO pozwala na stwierdzenie, że aktualizacja WPGO nie spowoduje środowiskowych oddziaływań o znaczeniu transgranicznym. Poprzez powiązanie z innymi dokumentami wyznaczającymi ramy dla realizacji późniejszych przedsięwzięć i z problemami dotyczącymi ochrony środowiska należy uznać, iż realizacja zapisów przedmiotowego dokumentu nie spowoduje zwiększenia negatywnego wpływu na środowisko.

12. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko wykonano w oparciu o przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny skutków niektórych planów i programów, dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska oraz przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Materiałem wyjściowym był projekt Planu gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2012 -2017 z perspektywą do 2020 roku.

W niniejszej prognozie dokonano analizy oddziaływań na środowisko poszczególnych działań przewidzianych do realizacji w ramach ww. projektu. Wykorzystano dane literaturowe oraz ustalenia własne, które zestawiono z analizą lokalnych uwarunkowań środowiskowych.

Analiza poszczególnych zadań zaplanowanych do realizacji w ramach WPGO została przedstawiona w Tabelach 3,4 i zawiera:

- działania,
- komponenty środowiska lub typ ekosystemu,
- identyfikację potencjalnych oddziaływań,
- czas trwania,
- rodzaj,
- informację o możliwym oddziaływaniu skumulowanym,
- sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań.

W prognozie określono, przeanalizowano i oceniono przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na poszczególne elementy środowiska zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

13. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Wdrażanie rozwiązań przewidzianych w omawianym WPGO wymaga stałego monitorowania oraz szybkiej reakcji w przypadku pojawiania się rozbieżności pomiędzy projektowanymi rezultatami a stanem rzeczywistym. Podstawą właściwej oceny wdrażania założeń Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami, a także określenia problemów w osiąganiu założonych celów jest prawidłowy system sprawozdawczości, oparty na zestawie określonych wskaźników. Powinien on zapewnić stałą kontrolę jakości zarządzania środowiskiem planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych oraz pozwolić regulować działalność podmiotów, a jednocześnie ułatwiać funkcjonowanie systemu wydawania decyzji, udzielania zezwoleń i egzekucji.

System sprawozdawczości będzie się opierał głównie na wskaźnikach, które zostały dopasowane w sposób umożliwiający pozyskanie danych oraz sprawne prowadzenie monitoringu planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych, a także przeprowadzenie analizy stanu gospodarki odpadami w województwie.

Podstawowym źródłem danych o wartości poszczególnych wskaźników powinny być informacje zawarte w wojewódzkiej bazie danych o odpadach (WSO) prowadzonej przez Marszałka Województwa Lubuskiego. Wskazane jest również wykorzystanie danych pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze (WIOŚ) oraz danych własnych Urzędu Marszałkowskiego.

14. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

W wyniku realizacji omawianego Planu gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2012 -2017 z perspektywą do 2020 roku” nie będą występować transgraniczne oddziaływania na środowisko. Wobec tego, dokument ten nie musi być poddany procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Międzynarodowe ramy prawne dla procedury ocen oddziaływania na środowisko w przypadku, gdy działalność realizowana w jednym kraju (stronie pochodzenia) zasięgiem oddziaływania obejmuje terytorium innego kraju (strony narażonej), mogą powodować znaczące negatywne skutki dla środowiska stwarza Konwencja z Espoo z dnia 25 lutego 1991 roku. Wykonanie transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko konieczne jest zawsze wtedy, gdy planowane projekty mogą znacząco oddziaływać na środowisko i ludzi sąsiadujących krajów. Ustalenia Programu obejmują zadania, które realizowane będą na obszarze województwa Lubuskiego, a zasięg ich oddziaływania na środowisko będzie miał przede wszystkim charakter lokalny.

15. SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Podział administracyjny województwa lubuskiego.....	18
Rysunek 2. Podział hydrograficzny województwa lubuskiego	20

16. SPIS TABEL

Tabela 1. Obszary Specjalnej Ochrony ptaków Natura 2000 na terenie województwa lubuskiego.....	25
Tabela 2. Specjalne Obszary Ochrony siedlisk Natura 2000 – Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW) na terenie województwa lubuskiego	26
Tabela 3. Matryca środowiskowych oddziaływań realizacji przedsięwzięć w zakresie gospodarki odpadami zaplanowanych w harmonogramie rzeczowo-finansowym planu gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 roku.....	41
Tabela 4. Matryca środowiskowych oddziaływań realizacji planowanych inwestycji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w podziale na poszczególne regiony	46